

CRNA GORA
AGENCIJA ZA NADZOR OSIGURANJA

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

Broj: 03-550/1-14
Podgorica, 29.04.2014

PRIMLJENO:	30. IV 20 14	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-72/11-11	
VEZA:		
EPA:	476 xxv	
SKRAĆENICA:		PRILOG:

SKUPŠTINA CRNE GORE

PODGORICA

U skladu sa članom 193 Zakona o osiguranju („Sl. list CG“ br. 78/06, 19/07, 53/09, 73/10, 40/11, 45/12 i 06/13) i sa članom 30 Statuta Agencije za nadzor osiguranja („Sl. list CG“ br. 30/13), u prilogu akta Vam dostavljamo Finansijske iskaze i Izvještaj o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja Agencije za nadzor osiguranja za 2013. godinu i Izvještaj o radu Agencije za nadzor osiguranja za 2013. godinu, usvojene na 133. sjednici Savjeta Agencije za nadzor osiguranja održanoj 29. 04. 2014. godine.

Obavještavamo Vas da će predstavnici Agencije, koji će učestvovati u skupštinskoj proceduri povodom razmatranja priloženih izvještaja biti predsjednik Savjeta Agencije, gospodin Branko Vujović i direktor Agencije, gospođa Biljana Pantović.

PREDSJEDNIK SAVJETA

Branko Vujović

81000 Podgorica, ul. Moskovska 17A M/C1

tel: +382 20 513 502; fax: +382 20 513 503; e-mail: agencija@ano.co.me

Žiro računi: Societe Generale Montenegro, 550-13131-72, NLB Montenegrobanka
530-20445-79, Prva banka Crne Gore 535-000000007927-63

**CRNA GORA
AGENCIJA ZA NADZOR OSIGURANJA**

Broj: 03-550/1-14
Podgorica, 29.04.2014

SKUPŠTINA CRNE GORE

PODGORICA

U skladu sa članom 193 Zakona o osiguranju („Sl. list CG“ br. 78/06, 19/07, 53/09, 73/10, 40/11, 45/12 i 06/13) i sa članom 30 Statuta Agencije za nadzor osiguranja („Sl. list CG“ br. 30/13), u prilogu akta Vam dostavljamo Finansijske iskaze i Izvještaj o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja Agencije za nadzor osiguranja za 2013. godinu i Izvještaj o radu Agencije za nadzor osiguranja za 2013. godinu, usvojene na 133. sjednici Savjeta Agencije za nadzor osiguranja održanoj 29. 04. 2014. godine.

Obavještavamo Vas da će predstavnici Agencije, koji će učestvovati u skupštinskoj proceduri povodom razmatranja priloženih izvještaja biti predsjednik Savjeta Agencije, gospodin Branko Vujović i direktor Agencije, gospođa Biljana Pantović.

PREDSJEDNIK SAVJETA

Branko Vujović

81000 Podgorica, ul. Moskovska 17A M/C1

tel: +382 20 513 502; fax: +382 20 513 503; e-mail: agencija@ano.co.me

**Žiro računi: Societe Generale Montenegro, 550-13131-72, NLB Montenegrobanka
530-20445-79, Prva banka Crne Gore 535-000000007927-63**

**AGENCIJA ZA
NADZOR OSIGURANJA**
CRNA GORA

IZVJEŠTAJ O RADU
AGENCIJE ZA NADZOR OSIGURANJA
U 2013. GODINI

April 2014. godine

AGENCIJA ZA NADZOR OSIGURANJA

Moskovska 17/A M/C1, 81000 Podgorica

Crna Gora

Tel: +382 20 513 502

Fax: +382 20 513 502

E-mail: agencija@ano.co.me

Veb sajt: www.ano.me

SADRŽAJ

1. UVOD	4
2. ZAKONSKA I PODZAKONSKA REGULATIVA	5
3. NADZOR I KONTROLA	10
3.1. Posredne kontrole poslovanja društava za osiguranje	10
3.2. Neposredne kontrole poslovanja društava za osiguranje.....	12
3.3. Nadzor nad poslovanjem društava za zastupanje i posredovanje u osiguranju.....	16
4. RJEŠAVANJE PO PRITUŽBAMA OSIGURANIKA I DRUGIH KORISNIKA OSIGURANJA	18
5. DOZVOLE, OVLAŠĆENJA I SAGLASNOSTI	20
6. IZVJEŠTAVANJE	22
6.1 Izveštavanje o podacima sa tržišta osiguranja Crne Gore	22
6.2 Sistem elektronskog izvještavanja (www.izvjestaji.com)	24
7. SARADNJA NA UNUTRAŠNJEM I MEĐUNARODNOM PLANU	25
8. STRUČNO USAVRŠAVANJE ZAPOSLENIH	26
9. PROCES EVROPSKIH INTEGRACIJA	28
10. PRILOG: Tabele	29

1. UVOD

Agencija za nadzor osiguranja je regulatorni organ, sa svojstvom pravnog lica, nadležan za nadzor i kontrolu tržišta osiguranja u Crnoj Gori. Agencija za nadzor osiguranja (u daljem tekstu: Agencija) osnovana je u skladu sa Zakonom o osiguranju ("Sl. list RCG", br. 78/06 i 19/07, u daljem tekstu: Zakon), sa ciljem zaštite interesa osiguranika i drugih korisnika osiguranja i obezbjeđenja stabilnosti i razvoja djelatnosti osiguranja zasnovanog na zdravoj konkurenciji i jednakim uslovima poslovanja.

Nadležnosti i ovlašćenja Agencije utvrđena su Zakonom, a poslovanje tokom 2013. godine bilo je usmjereno na:

- ✚ unaprjeđenje regulatornog okvira za oblast osiguranja kroz izmjenu postojećih i donošenje novih podzakonskih propisa zasnovanih na Direktivama Evropske unije i međunarodnim standardima;
- ✚ sprovođenje posrednog i neposrednog nadzora nad poslovanjem društva za osiguranje, društva za posredovanje i zastupanje u osiguranju;
- ✚ zaštitu, odnosno sprječavanje ugrožavanja interesa osiguranika i drugih korisnika osiguranja;
- ✚ licenciranje subjekata na tržištu osiguranja;
- ✚ statističko izvještavanje o stanju na tržištu osiguranja;
- ✚ saradnju sa institucijama sistema, drugim nadzornim institucijama i međunarodnim organizacijama iz oblasti osiguranja;
- ✚ aktivno učešće u procesu pregovora za pregovaračko poglavlje 9 – Finansijske usluge.

U vršenju regulatorne i nadzorne funkcije na tržištu osiguranja Crne Gore, Agencija se rukovodi principima transparentnosti, objektivnog i nepristrasnog pristupa u sprovođenju kontrola nad poslovanjem subjekata nadzora, korišćenjem savremenih postupaka i procedura zasnovanih na najboljoj međunarodnoj praksi, te međunarodno prihvaćenim principima i standardima supervizije.

Ovaj Izveštaj usvojen je na 133 sjednici Savjeta Agencije, održanoj dana 29. 04. 2013. godine

2. ZAKONSKA I PODZAKONSKA REGULATIVA

U skladu sa obavezom konstantnog unaprjeđenja regulatornog okvira, 2013. godinu, kao i prethodnu, obilježile su intenzivne aktivnosti Agencije u dijelu daljeg usklađivanja zakonske i podzakonske regulative sa evropskim zakonodavstvom.

Završena je procedura donošenja osam podzakonskih akata, na osnovu izmjena Zakona o osiguranju ("Sl.list CG", br. 45/12) i novog Zakona o obaveznom osiguranju u saobraćaju ("Sl.list CG", br. 44/12):

1. Pravilnik o bližim uslovima za izdavanje dozvole za obavljanje poslova osiguranja i načinu dokazivanja ispunjenosti tih uslova ("Sl. list Crne Gore", br. 15/13 od 22.03.2013)

Ovim pravilnikom utvrđuju se bliži uslovi i način dokazivanja ispunjenosti uslova za izdavanje dozvola za obavljanje poslova osiguranja, u skladu sa članom 30 Zakona. Naime, pomenutim pravilnikom propisana je kompletna dokumentacija potrebna za izdavanje dozvole društvima za osiguranje, reosiguranje i filijalama stranih društava, društvima za zastupanje, posredovanje i pružanje drugih usluga u osiguranju. Imajući u vidu dokumentaciju koja se zahtjeva pri odlučivanju o izdavanju dozvole u smislu ovog pravilnika, isti će najviše uticati na pravna i fizička lica koja se pojavljuju kao kvalifikovani imaoци u društvima za osiguranje i vlasnici udjela u društvima za posredovanje i zastupanje, na fizička lica koja su kandidati za članove odbora direktora odnosno izvršnog direktora u subjektima nadzora.

Uticaj pravilnika je pozitivan i sa aspekta nivoa zaštite osiguranika odnosno korisnika osiguranja, obzirom na više podataka koje će Agencija imati u vidu prilikom odlučivanja o finansijskoj sposobnosti većinskih vlasnika, opštoj sposobnosti za upravljanje društvom za osiguranje, kao i adekvatnosti kvalifikacija za neposredno rukovođenje tim društvima. Kako se ovaj pravilnik shodno primjenjuje i na filijale stranih društava, društva za reosiguranje, društva za posredovanje i zastupanje u osiguranju, može se očekivati isti efekat i u tom dijelu.

2. Pravilnik o načinu obračuna margine solventnosti ("Sl. list Crne Gore", br. 14/13 od 15.03.2013)

Ovim Pravilnikom stavlja se van snage do tada važeće Uputstvo o načinu obračuna margine solventnosti iz 2007. godine i obezbjeđuje potpuna usklađenost načina obračuna margine solventnosti sa Direktivom 2002/83/EEC koja uređuje oblast životnog osiguranja i Direktivom 73/239/EEC koja uređuje oblast neživotnog osiguranja.

3. Pravilnik o sadržini mišljenja ovlaštenog aktuara ("Sl. list Crne Gore", br. 17/13 od 05.04.2013)

Ovim Pravilnikom obuhvaćene su izmjene Zakona o osiguranju iz 2012. godine, izmjene i dopune podzakonskih akata koje je Agencija donijela, a kojima se bliže uređuje poslovanje društava za osiguranje. Pored toga, u odnosu na važeći Pravilnik o sadržini mišljenja ovlaštenog aktuara, došlo je do izmjena u dijelu podataka koje je ovlašćeni aktuar dužan da prikazuje u mišljenju, a isti je dopunjen i novim obavezama analize određenih segmenata poslovanja važnim za vršenje kontinuiranog nadzora društava za osiguranje.

4. Pravilnik o deponovanju i ulaganju sredstava tehničkih rezervi i jedne trećine kapitala ("Sl. list Crne Gore", br. 46/13 od 02.10.2013)

Donošenje novog Pravilnika o ograničenjima deponovanja i ulaganja sredstava tehničkih rezervi i sredstava kapitala društva za osiguranje inicirano je zbog potrebe usklađivanja sa izmjenama Zakona o osiguranju iz 2012. godine, i u cilju daljeg usklađivanja sa Direktivom 2002/83/EC Evropskog parlamenta i Savjeta od 5. novembra 2002. godine o životnom osiguranju i Direktivom Savjeta 92/49/EEC od 18. juna 1992. god. (trećom Direktivom o neživotnom osiguranju).

Ovaj predlog, u odnosu na važeći pravilnik, donosi sljedeće izmjene:

- a) bliže su definisana načela sigurnosti, prinosa i prometljivosti imovine kojima je društvo za osiguranje dužno da se vodi pri izboru oblika imovine i visine ulaganja;
- b) propisani su dozvoljeni oblici i ograničenja deponovanja i ulaganja posebno za sredstva bruto tehničkih rezervi a posebno za sredstva bruto matematičke rezerve, dok u važećem pravilniku neživotna i životna osiguranja imaju posebno dozvoljene oblike i ograničenja deponovanja i ulaganja sredstava tehničkih rezervi;
- c) propisani su dozvoljeni oblici i ograničenja deponovanja i ulaganja na bruto principu i bliži uslovi za ulaganje u nepokretnosti;
- d) bliže je definisano deponovanje i ulaganje u dužničke hartije od vrijednosti koje su emitovane od strane druge države ili centralne banke i dužničke hartije od vrijednosti stranih pravnih lica;
- e) dozvoljeno je korišćenje udjela reosiguravača u bruto tehničkim rezervama kao oblik za pokriće tehničkih rezervi;
- f) sredstva matematičke rezerve mogu se ulagati u novi oblik imovine: u avanse i zajmove date osiguranicima do visine iznosa otkupne vrijednosti osiguranja na

osnovu ugovora o životnom osiguranju, a najviše do 30% u avanse i zamove zajedno;

- g) povećano je na 10% ulaganje u obveznice, odnosno druge dužničke hartije od vrijednosti kojima se ne trguje na organizovanom tržištu hartija od vrijednosti, ako je izdavalac pravno lice sa sjedištem u Crnoj Gori;
- h) pored propisanih oblika za deponovanje i ulaganje sredstava kapita društva za neživotno osiguranje izmjenama dozvoljen je i novi oblik imovine: potraživanja od osiguranika po osnovu premije ne starija od 60 dana, a najviše u visini do 10% sredstava kapitala.

5. Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o naknadama Agencije za nadzor osiguranja ("Sl. list Crne Gore", broj 49/13 od 22.10.2013)

Ovim izmjenama Odluka je usklađena sa izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju na sljedeći način:

- obračun naknade izmijenjen je tako da se vrši prema iznosu visine kapitala društva za osiguranje kome se izriče mjera nadzora, prikazanom u mišljenju ovlaštenog aktuara, datom za poslovnu godinu koja prethodi godini u kojoj se mjera nadzora izriče;
- utvrđena je visina naknada koju plaćaju banke prilikom podnošenja zahtjeva za dobijanje saglasnosti za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju;
- utvrđena je visina naknada koju plaćaju društva za osiguranje ili ovlašćeni zastupnici/posrednici prilikom podnošenja zahtjeva za izdavanje duplikata rješenja, u smislu bliže primjene odredbe člana 175 Zakona o osiguranju.

6. Pravilnik o postupku odlučivanja po prigovorima osiguranika i trećih oštećenih lica ("Sl. list Crne Gore", br. 38/13 od 02.08.2013)

Ovim pravilnikom utvrđuje se postupak odlučivanja po prigovorima koje osiguranici, korisnici osiguranja i treća oštećena lica mogu podnijeti na rad društva za osiguranje, društva za reosiguranje, dijela društva za osiguranje - filijale, društva za zastupanje u osiguranju, zastupnika - preduzetnika, društva za posredovanje u osiguranju i agencija za pružanje drugih usluga u osiguranju, kojima je Agencija za nadzor osiguranja izdala dozvolu za obavljanje poslova osiguranja, reosiguranja, zastupanja, odnosno posredovanja u osiguranju, kao i na rad Udruženja - Nacionalnog biroa osiguravača Crne Gore. U vezi sa tim, Agencija za nadzor osiguranja je izradila obrazac za podnošenje prigovora koji osiguranici, korisnici osiguranja i treća oštećena lica mogu podnijeti na rad društava za osiguranje i drugih subjekata nadzora. Ovaj obrazac ne predstavlja obaveznu formu u kojoj se podnose prigovori, već isključivo služi kao orijentacija licima koja imaju pritužbu na

rad nekog od subjekata nadzora, kako bi se pojednostavila procedura sačinjavanja prigovora i olakšalo postupanje po primljenim prigovorima.

7. Pravilnik o bližem sadržaju knjige štete ("Sl. list Crne Gore", br. 54/13 od 22.11.2013)

Ovim pravilnikom se utvrđuje sadržina knjige šteta, koju su u vezi sa zahtjevima za naknadu štete po osnovu obaveznog osiguranja u saobraćaju dužna da vode društva za osiguranje i Udruženje - Nacionalni biro osiguravača Crne Gore za štete koje padaju na teret Garantnog fonda, a shodno čl. 17 stav 4 Zakona o obaveznom osiguranju u saobraćaju ("Sl. list Crne Gore", br. 44/12 od 09.08.2012).

8. Pravilnik o uslovima za polaganje, načinu polaganja i programu stručnog ispita za obavljanje poslova ovlašćenog aktuara ("Sl. list Crne Gore", br. 02/14 od 14.01.2014).

Navedenim pravilnikom Agencija je propisala sadržinu stručnog ispita za dobijanje ovlašćenja za obavljanje aktuarskih poslova, koja se u najvećoj mjeri poklapa sa sadržinom predmeta koje je propisala Međunarodna asocijacija aktuara (IIA-International Actuarial Association) i European Actuarial Consultative Group. Takođe, sadržina stručnog ispita se u velikom dijelu oslanja i na sadržaj predmeta propisanih od strane Britanskog udruženja aktuara (British Institute of Actuaries) koji važi za jednog od najboljih programa obuke aktuara u svijetu, a koji koriste i neke zemlje u regionu koje već duže vrijeme uspješno sprovode obuku i licenciranje svojih aktuara (Slovenija, Hrvatska, Makedonija).

Pri izradi ovih akata korišćena su uporedna iskustva zemalja iz okruženja (Hrvatska, Slovenija, Makedonija), praksa Agencije u vršenju nadzora i rješavanju po prigovorima, kao i mišljenje tržišta na predložene nacрте. Svi pravilnici dostupni su na internet stranici Agencije.

Pored navedenih akata, važan zadatak je bila i izrada nacрта Zakona o stečaju i likvidaciji društava za osiguranje, koji je finaliziran krajem 2013. godine. Na dan pisanja ovog izvještaja pomenuti zakon je u proceduri pred Ministarstvom finansija, koje je nadležno za njegovo donošenje, i u fazi je javne rasprave.

Predloženi tekst Zakona sačinjen je u cilju potpunog usaglašavanja sa Direktivom 2001/17/EEC, a uređuje postupke dobrovoljne i prinudne likvidacije i postupak stečaja koji se spovodi nad društvima za osiguranje. Potreba za izmjenom ovog zakona proističe kako iz preuzetih obaveza Crne Gore u postupku usklađivanja regulative sa pravnom tekovinom EU, tako i potrebe da se precizno definišu i urede pravne situacije u koje mogu

doći društva za osiguranje u postupku izlaska sa tržišta. Pri izradi nacrtu, osim usaglašavanja sa relevantnom direktivom, namjera je bila da se navedenim zakonom do kraja zaokruži pravni okvir za funkcionisanje akcionarskih društava za osiguranje, koji čine i Zakon o osiguranju, Zakon o privrednim društvima i Zakon o stečaju. Postupci koji se budu sprovodili u skladu sa odredbama ovog zakona trebalo bi da omoguće transparentniji i precizniji postupak koji će sprovoditi osiguravači, Agencija i nadležni sud u navedenim slučajevima i da omoguće adekvatnu informisanost zainteresovanih lica.

Prilikom izrade nacrtu zakona Agencija je imala i pomoć preko projekta TAIEX, pa je radna grupa, sastavljena od predstavnika Agencija za nadzor osiguranja i predstavnika Privrednog suda, koristila i stručnu pomoć konsultanta iz Slovenije, koji je pomogao u sagledavanju praktičnih aspekata i usaglašavanju odredaba sa obavezama iz Direktive 2001/17/EEC.

3. NADZOR I KONTROLA

Tokom 2013. godine Agencija je nastavila sa aktivnostima kontinuiranog nadzora nad radom subjekata na tržištu osiguranja kroz sprovođenje posrednih i neposrednih kontrola poslovanja društava za osiguranje, neposrednih kontrola društava za zastupanje i posredovanje u osiguranju, izricanjem mjera nadzora za otklanjanje uočenih nezakonitosti i nepravilnosti, kao i praćenjem sprovođenja izrečenih mjera nadzora, uz izricanje novčanih kazni za učinjene prekršaje u skladu sa zakonskim ovlašćenjima.

U cilju unaprjeđenja postupaka i procedura vršenja posrednih i neposrednih kontrola, a imajući u vidu najbolju međunarodnu praksu u tom segmentu, Agencija je u 2013. godini donijela i interni akt - Uputstvo o načinu i postupku vršenja kontrole - kojim je bliže uredila proces sprovođenja kontrola, obaveze i odgovornosti lica uključenih u kontrolu, postupanje po završenim kontrolama, kao i postupak izricanja mjera.

3.1. Posredne kontrole poslovanja društava za osiguranje

U izvještajnom periodu, Agencija je, u skladu sa svojim ovlašćenjima, vršila **redovne posredne kontrole društava za osiguranje** za godišnji i kvartalne obračunske periode, izračunavanjem pokazatelja poslovanja koji se dobijaju analizom podataka društva dostavljenih u postupku redovnog godišnjeg/kvartalnog izvještavanja, a shodno Pravilniku o sadržini izvještaja, obavještenja i drugih podataka koji se dostavljaju Agenciji za nadzor osiguranja i o načinu i rokovima njihovog dostavljanja ("Sl. list Crne Gore", br. 01/13).

Predmetne kontrole vršene su na osnovu sljedeće dokumentacije:

- ✚ godišnjih i kvartalnih finansijskih izvještaja i izvještaja o poslovanju društava za osiguranje;
- ✚ mišljenja ovlašćenih aktuara na kvartalne i godišnje finansijske izvještaje i poslovanje društava za osiguranje;
- ✚ izvještaja ovlašćenih revizora o izvršenoj reviziji godišnjih finansijskih iskaza društava za osiguranje;
- ✚ kvartalnih izvještaja internih revizora osiguravajućih društava;
- ✚ podataka iz sistema za elektronsko izvještavanje Agencije.

Redovne posredne kontrole u 2013. godine bile su usmjerene na analizu pokazatelja: imovine i obaveza (aktive i pasive bilansa stanja) i njihovih promjena u odnosu na prethodne obračunske periode, adekvatnosti kapitala društva, solventnosti i likvidnosti društva, promjena u strukturi tehničkih rezervi i stepena pokrivenosti tehničkih rezervi i 1/3 kapitala, reosiguranja, neto rezultata poslovanja i sl.

Na osnovu izvršenih redovnih posrednih kontrola u 2013. godini, Agencija je donijela sljedeće mjere nadzora:

- ✚ Rješenje broj 02-452/2-13 od 28. 06. 2013. godine kojim je jednom društvu za osiguranje koje obavlja poslove životnih osiguranja izrekla novčanu kaznu zbog nepostupanja na način i u rokovima definisanim zakonom u dijelu izvještavanja i obavještavanja regulatornog organa;
- ✚ Rješenje broj 02-661/7-13 od 25. 07. 2013. godine kojim je izrekla mjeru zabrane obavljanja djelatnosti aktuaru jednog društva za životno osiguranje na period od godine dana zbog ponovljenog nepostupanja u skladu sa odredbama Pravilnika o sadržini mišljenja ovlašćenog aktuara ("Sl. list Crne Gore", br.17/13).

Pored redovnih posrednih kontrola, Agencija je, u toku 2013. godine, izvršila i **4 ciljne posredne kontrole poslovanja** društava za osiguranje. Navedene ciljne posredne kontrole izvršene su na bazi dokumentacije i podataka društva koji su dostavljeni na zahtjev Agencije, a odnosile su se na:

- ✚ 3 ciljne posredne kontrole društava koje obavljaju poslove životnih osiguranja u dijelu postupaka i procedura koje primjenjuju u vršenju obaveza iz oblasti sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma, a koje su propisane Zakonom o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma i Smjernicama za analizu rizika pranja novca i finansiranja terorizma u društvima za osiguranje.

Kao rezultat ovih kontrola, Agencija je, tokom 2013. godine, kontrolisanim društvima dostavila preporuke na jačanju i unaprjeđenju poslovne prakse u ovoj oblasti, koje su se najčešće odnosile na:

- obezbjeđenje redovnog stručnog osposobljavanja i usavršavanja zaposlenih koji obavljaju poslove na otkrivanju i sprječavanju pranja novca;
- donošenje pisanih procedura kojima se uređuje odnos sa društvima za zastupanje i društvima za posredovanje, a shodno obavezama iz Smjernica;

- usaglašavanje procedura i unaprjeđivanje internih akata na nivou društva kako bi se postigla koordinacija i umjerenost svih procedura, a koje bi bez nedoumica mogli primjenjivati svi zaposleni.
- ✦ 1 ciljnu posrednu kontrolu društva koje obavlja poslove neživotnog osiguranja u dijelu postupanja po mjerama nadzora koje su mu izrečene u prethodnoj godini na osnovu izvršene neposredne kontrole poslovanja u 2012. godini.

Navedenom posrednom kontrolom utvrđeno je da ovo društvo nije postupilo po Rješenju broj 02-596/23-13 iz 2012. godine, obzirom da nije obezbijedilo deponovanje i ulaganje cjelokupnih sredstava neto tehničkih rezervi u propisane oblike imovine. Međutim, kako društvo nije bilo u mogućnosti da uskladi visinu akcijskog kapitala u 2013. godini sa novom zakonskom obavezom, a na osnovu zahtjeva za produženje roka u kojem bi uspješno obezbijedilo kako nedostajući iznos kapitala, tako i cjelokupno pokriće sredstava tehničkih rezervi, društvu je odobreno produženje roka za ispunjenje navedenih zahtjeva do kraja aprila 2014. godine.

Postupanje društava po datim preporukama predmet je neposrednih kontrola poslovanja u narednom izvještajnom periodu.

3.2 Neposredne kontrole poslovanja društava za osiguranje

Tokom 2013. godine pokrenuto je 7 neposrednih kontrola poslovanja društava za osiguranje, s ciljem utvrđivanja usklađenosti poslovanja sa Zakonom, podzakonskim aktima i drugim propisima kojima se reguliše njihovo poslovanje i postupanje u skladu sa strukom i standardima osiguranja.

Neposredne kontrole poslovanja izvršene su na osnovu neposrednog uvida u poslovnu dokumentaciju društva, putem direktne komunikacije sa menadžmentom i zaposlenima, a u izvještajnom periodu odnosile su se na:

- ✦ ciljnu neposrednu kontrolu poslovanja 1 društva koje obavlja poslove životnih osiguranja u dijelu postupka rješavanja šteta, adekvatnosti utvrđenih rezervacija za nastale prijavljene, a neriješene štete (RBNS), analizu kanala prodaje i načina zaključivanja ugovora o osiguranju;

- ✦ ciljnu neposrednu kontrolu poslovanja 1 društva za životno osiguranje u dijelu ocjene adekvatnosti uspostavljenog sistema internih kontrola, sistema upravljanja rizicima, funkcije interne revizije i primjene pravila u oblasti sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma;
- ✦ ciljnu neposrednu kontrolu poslovanja 1 društva za životno osiguranje u dijelu ocjene adekvatnosti uspostavljenog sistema internih kontrola, sistema upravljanja rizicima, funkcije interne revizije;
- ✦ ciljnu neposrednu kontrolu poslovanja 1 društva za neživotno osiguranje u dijelu transakcija sa povezanim licima, pri čemu je izvršena i kontrola finansijskih transakcija dva njegova povezana lica koja posluju u Crnoj Gori;
- ✦ neposrednu kontrolu poslovanja 1 društva za osiguranje koje obavlja poslove neživotnih osiguranja u dijelu ocjene adekvatnosti sistema internih kontrola, sistema upravljanja rizicima, funkcije interne revizije, transakcija sa povezanim licima i pouzdanosti i tačnosti izvještavanja prema Agenciji;
- ✦ ciljnu neposrednu kontrolu poslovanja 1 društva za osiguranje koje obavlja poslove neživotnih osiguranja u dijelu kontrole transakcija sa povezanim licima, pri čemu je izvršena kontrola finansijskih transakcija jednog njegovog povezanog lica u Crnoj Gori, zatim kontrola adekvatnosti obračunatih tehničkih rezervacija i vrednovanja nekretnina;
- ✦ sveobuhvatnu neposrednu kontrolu poslovanja 1 društva koje obavlja poslove neživotnih osiguranja i to: ocjenu adekvatnosti uspostavljenog sistema internih kontrola, sa posebnim osvrtom na proces preuzimanja rizika i proces likvidacije šteta, funkciju interne revizije, kontrolu transakcija sa povezanim licima, adekvatnost utvrđenih tehničkih rezervacija na 31. 12. 2012. godine i 30. 09. 2013. godine, zadovoljenje uslova adekvatnosti kapitala, adekvatnost obračuna margine solventnosti na 30. 09. 2013. godine, deponovanje i ulaganje sredstva tehničkih rezervi i 1/3 kapitala.

Pored navedenih postupaka kontrole, u izvještajnom periodu završena je neposredna kontrola poslovanja 1 životnog osiguravača započeta u prethodnoj godini, i to u dijelu: organizacione i kadrovske osposobljenosti društva, izvještavanja, adekvatnosti kapitala, adekvatnosti utvrđenog nivoa tehničkih rezervi, s posebnim naglaskom na dovoljnost utvrđenog iznosa matematičke rezerve, deponovanja i ulaganja sredstava tehničkih rezervi i 1/3 garantne rezerve, internih procedura u dijelu obaveza vezanih za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma i sl.

Napominjemo da su dvije neposredne kontrole poslovanja u 2013. godini izvršene u saradnji sa predstavnicima slovenačkog regulatora tržišta osiguranja – Agencije za zavarovalni nadzor Slovenije, shodno zaključenom sporazumu o bilateralnoj saradnji.

Navedenim neposrednim kontrolama poslovanja društava za osiguranje utvrđene su nezakonitosti i nepravilnosti koje se, u najvećem dijelu, odnose na tačnost i pouzdanost dostavljenih podataka, primjenu internih akata kojima je uređeno poslovanje društava za osiguranje, kao i postupanje koje nije usklađeno sa donešenim internim pravilima i procedurama, kao i Međunarodnim računovodstvenim standardima.

Na osnovu urađenih zapisnika o izvršenim neposrednim kontrolama, Agencija je u 2013. godini, shodno svojim zakonskim ovlaštenjima donijela: 4 rješenja o izricanju mjere za otklanjanje nezakonitosti i nepravilnosti u poslovanju i 6 mjera upozorenja za nepravilnosti koje ne utiču neposredno i u bitnoj mjeri na poslovanje društva, odnosno koje bi mogle bitno uticati na finansijsko poslovanje društva i na prava osiguranika.

Predmetnim mjerama nadzora Agencija je naložila sljedeće:

- ✦ dostavljanje tačnih i pouzdanih statističkih i drugih podataka i izvještaja u skladu sa propisima kojima se uređuje sadržaj, rokovi i način dostavljanja izvještaja, podataka i drugih obavještenja, način utvrđivanja i praćenja likvidnosti društava za osiguranje i procjenjivanja aktive;
- ✦ da se sva povezana lica uvrste u evidenciju, te da se transakcije sa njima vode i objelodanjuje u skladu sa Zakonom i Međunarodnim računovodstvenim standardom 24;
- ✦ donošenje internih akata kojima će se urediti pravila koja se odnose na transakcije sa povezanim licima, pravila o ograničenjima tih transakcija i transfernim cijenama, te da se uvedu procedure na prepoznavanju fizičkih lica kao povezanih lica u skladu sa Zakonom;
- ✦ obezbjeđivanje deponovanja i ulaganja sredstava tehničkih rezervi u propisane oblike u skladu sa Zakonom i Pravilnikom o ograničenjima deponovanja i ulaganja sredstava tehničkih rezervi;
- ✦ mjeru upozorenja ovlaštenom aktuaru zbog nepostupanja u skladu sa Zakonom i aktom kojim se bliže uređuje sadržina mišljenja ovlaštenog aktuara;
- ✦ sačinjavanje tromjesečnih i godišnjih izvještaja internog revizora u skladu za zakonskim odredbama koje isto propisuju;

- ✚ sačinjavanje plana aktivnosti na jačanju kadrovskih kapaciteta kako bi se postigla i održala adekvatna kadrovska osposobljenost;
- ✚ donošenje i implementaciju internih akata i procedura kojima se uređuju pojedini segmenti poslovanja društva (procedure za identifikaciju, mjerenje i praćenje rizika; procedura koja se odnosi na komunikaciju sa zastupnicima/posrednicima u osiguranju; interne akte kojima se propisuje način postupanja u slučaju sumnje za postojanje prevara prilikom prijave, procjene i obrade odštetnog zahtjeva, liste indikatora koji služe za utvrđivanje kategorije rizičnosti za prepoznavanje sumnjivih klijenata i transakcija);
- ✚ izmjenu i dopunu internih akata u cilju unaprjeđenja istih, kao i njihovog usklađivanja sa postojećim procedurama društva;
- ✚ dostavljanje izvještaja, mišljenja i druge dokumentacije koja ukazuje na postupanje po izrečenim mjerama.

Prikaz društava kod kojih je izvršena kontrola, sa pregledom izrečenih mjera i postupanje po istim do završetka izrade ovog izvještaja, data je u Tabeli 10.1 Priloga ovog izvještaja.

3.3 Nadzor nad poslovanjem društava za zastupanje i posredovanje u osiguranju

Tokom 2013. godine obavljene su neposredne kontrole poslovanja 1 društva za posredovanje u osiguranju i 1 društva za zastupanje u osiguranju.

Navedene kontrole izvršene su putem neposrednog uvida u poslovnu dokumentaciju i razgovora sa odgovornim licima u društvu, a predmet kontrole bila je provjera usklađenosti njihovog finansijskog poslovanja i tehnologije rada sa zakonskom regulativom koja istu uređuje, kao i adekvatnost zaštite interesa koju pružaju korisnicima osiguranja.

Na osnovu Zapisnika o izvršenim kontrolama poslovanja, Agencija je tokom 2013. godine, shodno zakonskim ovlašćenjima donijela 1 rješenje o izricanju mjere nadzora za otklanjanje konstatovanih nezakonitosti u poslovanju i 2 mjere upozorenja za nepravilnosti u poslovanju koje ne utiču neposredno i u bitnoj mjeri na poslovanje društva.

Predmetnim mjerama nadzora Agencija je naložila sljedeće:

- ✦ zaključivanje novog ugovora o osiguranju od odgovornosti za štete koje mogu nastati obavljanjem djelatnosti na iznos od najmanje 200.000,00 € za svaku štetu ili 250.000,00 € agregatno za godinu dana, u skladu sa članom 56 stav 2 tačka 7 Zakona;
- ✦ zaključivanje ugovora o radu sa najmanje dva lica koja posjeduju ovlašćenje za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju, a u skladu sa novim zakonskim zahtjevima;
- ✦ obavezu izrade odgovarajuće analize rizika u pisanoj formi, na osnovu koje se daju preporuke za zaključivanje ugovora o osiguranju kojim će ugovornik osiguranja ostvariti svoje potrebe i zahtjeve, u skladu sa članom 62 stav 2 tačka 1 Zakona;
- ✦ obavještanje o svim promjenama u skladu sa odredbama pravilnika kojim je propisana sadržina izvještaja, obavještenja i drugih podataka koji se dostavljaju Agenciji i rokovima njihovog dostavljanja;
- ✦ vođenje posredničkog dnevnika u pisanoj formi, koji će sadržati sve bitne podatke iz ugovora o osiguranju, a shodno obavezi propisanoj Zakonom o obligacionim odnosima;

- ✚ usklađivanje stvarnog i ugovorenog načina obračuna i fakturisanja provizije za obavljanje poslova zastupanja, kao i vođenje evidencije u skladu sa pravilima urednog knjigovodstva;
- ✚ donošenje akata koja su potrebna za adekvatno vršenje poslova vezanih za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma, a shodno obavezi iz Zakona o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma;
- ✚ dostavljanje dokumentacije koja dokazuje postupanje po naloženim mjerama.

Pregled izvršenih neposrednih kontrola društava za zastupanje/posredovanje u osiguranju data je u Tabeli 10.2 Priloga ovog izvještaja.

Pored navedenih neposrednih kontrola, u 2013. godini izvršena je ciljna posredna kontrola svih društava za zastupanje i posredovanje koji imaju dozvolu za obavljanje tih poslova u Crnoj Gori, kako bi se utvrdila usklađenosti njihovog poslovanja sa izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju iz 2012. godine.

Uvidom u dokumentaciju dostavljenu na zahtjev Agencije, konstatovano je da:

- ✚ 3 društva za zastupanje nijesu ispunila svoju obavezu koje se odnose na zahtjev da u radnom odnosu imaju najmanje dva lica sa ovlašćenjem za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju. Agencija je na zahtjev ovih društava produžila rok za obezbjeđivanje adekvatnog ovlašćenja do 30. juna 2014. godine;
- ✚ 1 društvo za posredovanje u osiguranju nije dostavilo adekvatne dokaze kojima potvrđuje usklađenost, pa mu je nakon produženja roka, tokom 2014. godine izrečena mjera nadzora.

4 RJEŠAVANJE PO PRITUŽBAMA OSIGURANIKA I DRUGIH KORISNIKA OSIGURANJA

Kako je jedna od redovnih aktivnosti Agencije i rješavanje po prigovorima osiguranika, u toku 2013. godine Agencija je primila i obradila 19 prigovora na rad društava za osiguranje. Od tog broja, 16 prigovora odnosilo se na rad društava za neživotno osiguranje, a 3 prigovora na rad društava koja se bave životnim osiguranjem.

U dijelu **neživotnog osiguranja**, od ukupno 16 prigovora:

- ✚ 9 prigovora bilo je vezano za obradu odštetnih zahtjeva po osnovu osiguranja od autoodgovornosti, uključujući i nezgode po kojima je popunjavao Evropski izvještaj o nezgodi,
- ✚ 1 prigovor za naknadu štete po osnovu kasko osiguranja vozila,
- ✚ 2 prigovora po osnovu kolektivnog osiguranja od posljedica nezgode i
- ✚ 4 prigovora po osnovu osiguranja imovine.

Primjedbe osiguranika po pitanju ove grupe poslova osiguranja odnosile su se najviše na visinu ponuđenog nespornog dijela, a u manjem obimu na postupak prigovora bez odgovarajućeg obrazloženja i propuštanje društva da omogući sprovođenje vještačenja tamo gdje se to uslovima omogućava.

Prigovori na rad društava za **životno osiguranje** odnosili su se na osiguranje života korisnika kredita i mješovito osiguranje. Od 3 prigovora primljenih u toku 2013. godine:

- ✚ 1 prigovor – iz razloga nezadovoljstva dodijeljenim nespornim dijelom,
- ✚ 1 prigovor – iz razloga neinformisanosti o mogućnostima promjene podataka na ugovorima i
- ✚ 1 prigovor – zbog sumnje na kršenje tajnosti podataka o ličnosti.

Pored ovoga primjedbe su se dijelom odnosile i na neadekvatnu komunikaciju sa predstavnicima osiguranja.

Postupak po primljenim prigovorima imao je sljedeće rezultate:

- ✚ osnovano, sa isplatom nespornog dijela odnosno dodatnog iznosa po okončanom drugostepenom postupku pred društvom - 7 prigovora,
- ✚ neosnovan - 1 prigovor,
- ✚ podnosilac odustao – 2 prigovora,
- ✚ Agencija nenadležna, slučaj prosljeđen nadležnoj instituciji - 1 prigovor,

- stranka upućena na vještačenje odnosno druge radnje u skladu sa uslovima osiguranja – 2 prigovora,
- stranka upućena na sud radi ponovnog utvrđivanja činjeničnog stanja – 6 prigovora.

Kratak izvod iz registra prigovora dat je u tabeli 10.3 u Prilogu ovog izvještaja.

5 DOZVOLE, OVLAŠĆENJA I SAGLASNOSTI

U skladu sa ovlašćenjima iz čl. 177 i 185 Zakona, Savjet Agencije donosi odluke po podnijetim zahtjevima za dobijanje saglasnosti, ovlašćenja, dozvola i drugim zahtjevima za koje postoji obaveza saglasnosti regulatornog organa po Zakonu. U toku 2013. godine Savjet Agencije održao je 20 sjednica, na kojima se odlučivalo kako o navedenim pitanjima, tako i o opštim pitanjima neophodnim za funkcionisanje same Agencije, shodno Statutu.

U ovom izvještajnom periodu, u postupku po primljenim zahtjevima pravnih i fizičkih lica za izdavanje saglasnosti i ovlašćenja, Agencija je izdala:

- 2 dozvole za rad društvima za zastupanje u osiguranju,
- 74 saglasnosti koja su za pojedine, zakonom propisane segmente poslovanja, tražila društva za osiguranje,
- 60 ovlašćenja zastupnicima i posrednicima u osiguranju, koji su ispunili uslove propisane Zakonom i položili stručni ispit, kao i 2 duplikata već izdatih ovlašćenja.

U skladu sa ovlašćenjima utvrđenim Zakonom o obaveznom osiguranju u saobraćaju, Agencija je u toku 2013. godine Udruženju - Nacionalnom birou osiguravača Crne Gore dala sljedeće saglasnosti:

- a) saglasnost na uslove i tarife premija obaveznog osiguranja vlasnika odnosno korisnika vazduhoplova za štete pričinjene trećim licima – u cilju usklađivanja osiguranih suma sa novim zakonskim odredbama;
- b) saglasnost na uslove i tarife premija za obavezno osiguranje vlasnika, odnosno korisnika motornih vozila od odgovornosti za štete pričinjene trećim licima - u cilju usklađivanja osiguranih suma sa novim zakonskim odredbama;
- c) izmjene Sistema tarifa premija za obavezno osiguranje vlasnika, odnosno korisnika motornih vozila od odgovornosti za štete pričinjene trećim licima – u cilju korekcije visine provizije uračunate u bruto premiju;
- d) saglasnost na uslove i tarife premija za obavezno osiguranje putnika u javnom saobraćaju od posljedica nesrećnog slučaja – usklađivanje sa odredbama zakona u dijelu sadržine uslova osiguranja.

Takođe, donešene su i Odluke o visini doprinosa Garantnom fondu za 2013. i 2014. godinu, shodno redovnim godišnjim obavezama propisanim istim zakonom.

Agencija za nadzor osiguranja je u skladu sa čl. 60 i 71 Zakona o osiguranju i na osnovu Pravilnika o sadržini i načinu polaganja stručnog ispita za obavljanje poslova posredovanja, odnosno zastupanja u osiguranju, u 2013. godini organizovala dva roka za polaganje stručnog ispita, i to u maju i novembru.

U ova dva roka za polaganje stručnog ispita prijavilo se ukupno 60 kandidata, od čega za polaganje preostalog dijela ispita 16. Ukupan broj kandidata koji su položili ispit je 34, 10 lica je upućeno na ponovno polaganje ispita u cjelini, a mogućnost popravnog ispita poslije novembarskog roka moglo je iskoristiti još 10 lica.

Pored ovih redovnih aktivnosti, u toku 2013. godine upravni spor koji, po pitanju dozvole za rad, Agencija već petu godinu vodi sa Magnat osiguranjem, a koji je bio pravosnažno okončan presudom Upravnog suda u novembru 2012. godine, po zahtjevu MAGNAT osiguranja za vanredno preispitivanje sudske presude, Vrhovni sud je početkom 2013. godine, vratio Upravnom sudu predmet na ponovno odlučivanje. Taj je postupak okončan presudom U.broj 566/13 i vraćen Agenciji na ponovno odlučivanje u novembru 2013. godine.

U ponovnom postupku, koji je otpočeo u decembru 2013. godine, i okončan donošenjem Rješenja broj 03 -1244/8-13 od 03. 02. 2014. godine, ponovo je tom društvu oduzeta dozvola za obavljanje poslova osiguranja. Kao i do sada, ponovo je pokrenut upravni spor po tom pitanju, koji se pred Upravnim sudom trenutno vodi pod službenim brojem U. broj 625/14.

6 IZVJEŠTAVANJE

Agencija je u 2013. godini sprovodila aktivnosti usmjerene na pravovremeno, cjelovito i pouzdano informisanje javnosti i korisnika osiguranja o stanju na tržištu osiguranja Crne Gore, koje obuhvataju blagovremeno informisanje o izmjenama regulative i relevantnim pokazateljima na tržištu osiguranja.

Agencija je, u okviru svojih nadležnosti, nastavila sa aktivnostima na unaprjeđenju izvještavanja i analizi relevantnih pokazatelja osiguranja i poslovanja svih učesnika na crnogorskom tržištu osiguranja, kao i trendova na tržištu. Takođe, Agencija je sprovodila redovne aktivnosti na prikupljanju i analizi statističkih, operativnih i finansijskih podataka sa tržišta osiguranja sa akcentom na unaprjeđenje načina sistematizovanja, nivoa obuhvata i kvaliteta podataka i informacija o poslovanju učesnika na tržištu osiguranja.

6.1 Izvještavanje o podacima sa tržišta osiguranja Crne Gore

Agencija je, u toku 2013. godine, nastavila sa informisanjem javnosti o aktivnostima Agencije, aktuelnim informacijama sa tržišta osiguranja, o izmjenama važeće i donošenju nove regulative, kao i o podacima o učesnicima na tržištu osiguranja u Crnoj Gori (osiguravajućim društvima, društvima za posredovanje i zastupanje u osiguranju, ovlašćenih posrednika, zastupnika) putem svoje zvanične internet stranice (www.ano.me). Takođe, nastavljeno je sa aktivnostima na izvještavanju javnosti o podacima i pokazateljima sa tržišta osiguranja, koji uključuju osnovne i specifične pokazatelje rasta i razvoja tržišta osiguranja.

Tokom 2013. godine, Agencija je u skladu sa Zakonom o osiguranju i Pravilnikom o sadržini izvještaja, obavještenja i drugih podataka koji se dostavljaju Agenciji za nadzor osiguranja i o načinu i rokovima njihovog dostavljanja ("Sl. list Crne Gore" 01/13), pripremala i redovno objavljivala na svojoj zvaničnoj internet stranici izvještaje o stanju na tržištu osiguranja na mjesečnom, kvartalnom i godišnjem nivou.

Agencija je, na osnovu preliminarnih podataka koji su dostavljeni od strane društava za osiguranje, pripremala 12 mjesečnih izvještaja koji sadrže podatke o visini bruto fakturisane premije strukturirane po vrstama osiguranja i po društvima za osiguranje i o visini tržišnog učešća društava.

Takođe, Agencija je, tokom 2013. godine, na osnovu analize preliminarnih podataka pripremila četiri kvartalna izvještaja o stanju na tržištu osiguranja. Agencija je, vođena iskustvom regulatora iz okruženja, izvršila promjenu strukture izvještaja na kvartalnom nivou. U skladu sa navedenim, ovi izvještaji su obuhvatali podatke o strukturi i visini bruto fakturisane premije po grupama i vrstama osiguranja, kao i po društvima za osiguranje, o broju osiguranja, o broju i iznosu riješenih šteta po vrstama osiguranje.

Agencija je, u 2013. godini, na osnovu zvaničnih godišnjih izvještaja učesnika na tržištu osiguranja, pripremila Izvještaj o stanju na tržištu osiguranja u Crnoj Gori za 2012. godinu, koji je usvojen od strane Skupštine Crne Gore u novembru 2013. godine. Godišnji izvještaj obuhvata analizu najznačajnijih kretanja i trendova na tržištu osiguranja u Crnoj Gori, pregled učesnika na tržištu, analizu pokazatelja tržišta osiguranja, uključujući i analizu strukture portfelja osiguranja po grupama i vrstama osiguranje, analizu strukture aktive na nivou svih društava za osiguranje, analizu strukture bruto tehničkih rezervi i njihovog deponovanja i ulaganja u propisane oblike imovine, obračuna kapitala, analizu solventnosti društava za osiguranje, kao i niza operativnih i finansijskih pokazatelja poslovanja učesnika na tržištu osiguranja.

Agencija je, takođe tokom 2013. godine, u skladu sa Zakonom o Savjetu za finansijsku stabilnost („Sl. list Crne Gore“, br. 44/10) izvještavala na kvartalnom nivou Savjet za finansijsku stabilnost o pokazateljima sa tržišta osiguranja. Ovi izvještaji, kojih je bilo 4, obuhvataju podatke o iznosima bruto premije i broju osiguranja po vrstama osiguranja, broju i iznosima šteta po vrstama osiguranja, strukturi kapitala na nivou tržišta, strukturi bruto tehničkih rezervi na nivou tržišta, strukturi deponovanja i ulaganja sredstava tehničkih rezervi na nivou tržišta, strukturi kapitala sa pregledom deponovanja i ulaganja 1/3 sredstava kapitala, nivou solventnosti cjelokupnog tržišta, koeficijentu likvidnosti na dan, strukturi bilansa stanja i bilansa uspjeha na nivou tržišta.

Na internet stranici Agencije kvartalno se objavljuju, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji („Sl. list Crne Gore“, 69/05, 80/08 i 32/11) i Pravilnikom o sadržini izvještaja, obavještenja i drugih podataka koji se dostavljaju Agenciji za nadzor osiguranja i o načinu i rokovima njihovog dostavljanja („Sl. list Crne Gore“ 01/13) i finansijski izvještaji društava za osiguranje - bilans stanja, bilans uspjeha, bilans novčanih tokova i izvještaj o promjenama na kapitalu.

6.2 Sistem elektronskog izvještavanja (www.izvjestaji.com)

Sistem elektronskog izvještavanja obuhvata sve podatke koje su društva za osiguranje dužna dostavljati Agenciji, u skladu sa Pravilnikom o sadržini izvještaja, obavještenja i drugih podataka koji se dostavljaju Agenciji za nadzor osiguranja i o načinu i rokovima njihovog dostavljanja, Pravilnikom o načinu utvrđivanja i praćenja likvidnosti društava za osiguranje, Odlukom o načinu procjenjivanja aktive društava za osiguranje, Pravilnikom o bližim kriterijumima i načinu obračunavanja tehničkih rezervi za rezervisane štete, Pravilnikom o bližim kriterijumima i načinu obračunavanja rezervi za izravnanje rizika i drugim aktima.

Agencija je u prvom dijelu 2013. godine izradila nove tabele i obrasce i izvršila izmjenu postojećih u Sistemu za elektronsko izvještavanje u cilju usklađivanja sa izmjenama Zakona o osiguranju i izmijenjenim i novim podzakonskim aktima iz oblasti osiguranja, kao i zbog unaprjeđenja kvaliteta izvještavanja i daljeg razvoja sistema analize operativnih i finansijskih pokazatelja poslovanja na tržištu osiguranja u Crnoj Gori.

7 SARADNJA NA UNUTRAŠNJEM I MEĐUNARODNOM PLANU

Tokom 2013. godine Agencija je ostvarivala kontinuiranu saradnju sa Skupštinom Crne Gore, Vladom Crne Gore, Ministarstvom finansija, Savjetom za finansijsku stabilnost, Udruženjem – Nacionalnim biroom osiguravača Crne Gore, Upravom za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma, Centralnom bankom Crne Gore, Komisijom za hartije od vrijednosti, Privrednom komorom, Zavodom za statistiku Crne Gore i drugim institucijama.

Agencija je, u saradnji sa Vladom Crne Gore i Ministarstvom finansija kao nosiocem posla, u 2013. godini učestvovala u pripremi Pretpristupnog ekonomskog programa za Crnu Goru za 2013. – 2016., kojim je obuhvaćena analiza institucionalnog i regulatornog okvira i analiza trendova u sektoru osiguranja, sa odnosnim planiranim aktivnostima za period od 2013. do 2016. godine.

Agencija je i u 2013. godini nastavila sa intezivnim aktivnostima na daljem unaprjeđenju saradnje i razmjene najbolje međunarodne prakse sa ostalim supervizorima iz okruženja na institucionalnom nivou. U cilju efikasnijeg obavljanja regulatorne funkcije, Agencija je nastavila saradnju sa supervizorom austrijskog finansijskog tržišta - FMA, Agencijom za nadzor osiguranja Slovenije, Hrvatskom agencijom za nadzor finansijskih usluga, Agencijom za nadzor osiguranja Makedonije, Agencijom za osiguranje u Bosni i Hercegovini, Agencijom za osiguranje Republike Srpske, Agencijom za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine, i Centralnom bankom Kosova.

Agencija je, u toku 2013. godine, učestvovala na godišnjim sastancima supervizora osiguranja, koji se organizuju u cilju razmjene informacija o poslovanju društava za osiguranje koji predstavljaju djelove finansijskih grupacija, a koje omogućavaju efikasniji nadzor i zajedničko procjenjivanje rizika kojima je izložena kako grupa, tako i lokalne kompanije koje posluju u okviru nje.

U izvještajnom periodu, predstavnici Agencije su prisustvovali:

- ✦ Sastancima supervizora Uniqa Grupe, Wiener Grupe i Grawe Grupe, organizovanim od strane austrijskog regulatora finansijskih tržišta – FMA (Austrian Financial Market Authority);
- ✦ Sastancima supervizora Triglav Grupe i Sava Grupe, organizovanim od strane slovenačkog regulatora tržišta osiguranja – AZN (Agencija za zavarovalni nadzor).

Agencija je 7. i 8. oktobra 2013. godine bila domaćin i organizovala VI regionalni sastanak supervizora Centralne i Jugoistočne Evrope, na kojem su razmijenjena iskustva u dijelu sprječavanja pranja novca u oblasti osiguranja, diskutovalo se o ulozi eksternog revizora u oblasti osiguranja, kao i o zahtjevima Fit & Proper testiranja za menadžment osiguravajućih društava.

Aktivnosti poslovne saradnje Agencije sa gore navedenim institucijama u zemlji i inostranstvu usmjerene su ka daljem razvoju crnogorskog tržišta osiguranja kroz unaprjeđenje regulatornog i insitucionalnog okvira i kroz obavljanje nadzornih aktivnosti u skladu sa evropskim preporukama i standardima.

8 STRUČNO USAVRŠAVANJE ZAPOSLENIH

Agencija, u skladu sa raspoloživim finansijskim mogućnostima, obezbjeđuje stručno usavršavanje zaposlenih iz oblasti osiguranja, aktuarstva, revizije, računovodstva, informacionih tehnologija itd.

U 2013. godini završena je prva faza aktuarske obuke za tri zaposlena Agencije, koja je podrazumijevala polaganje svih ispita sa dvogodišnjih poslijediplomskih studija aktuarske matematike na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Takođe, Agencija je u toku prethodne godine finansirala obuku za jednog zaposlenog u cilju sticanja zvanja ovlašćenog računovođe.

Pored navedenog, zaposleni Agencije su, u prethodnoj godini, prisustvovali sljedećim seminarima i obukama:

- ✦ Radionici na temu sprovođenja nadzora nad primjenom Zakona o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma, organizovanoj od strane Uprave za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma Crne Gore i Misije OEBS-a u Crnoj Gori;
- ✦ Obuci organizovanoj od strane Uprave za kadrove na temu borbe protiv korupcije u Crnoj Gori;
- ✦ Radionici posvećenog primjeni Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (IFRS) od strane finansijskih regulatora, organizovanoj od strane Svjetske banke u Beču, Austrija;

- ✚ VII Kongresu računovođa i revizora Crne Gore na temu: Perspektive računovodstveno – finansijske profesije u procesu pridruživanja EU, Bečići, Crna Gora;
- ✚ Obuci na temu: Sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma u oblasti osiguranja, održanoj u Beogradu, Srbija;
- ✚ Radionici: “IDF Launching Workshop”, organizovanoj od strane Ministarstva finansija Crne Gore u Podgorici;
- ✚ Međusektorskom seminaru regulatora finansijskih usluga: “Colleges of supervisors”, u organizaciji EIOPA-e (Evropskog regulatora tržišta osiguranja), Berlin, Njemačka.

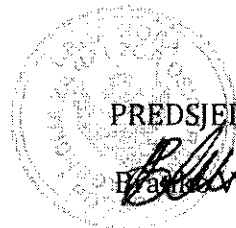
U cilju obezbjeđivanja neophodne edukacije za zaposlene, Agencija je započela implementaciju kratkoročnog Reserve list projekta, koji se realizuje iz neutrošenih sredstava drugih IPA beneficijara, kroz ekspertske misije na temu upoznavanja sa primjenom EU prakse u finansijskoj analizi i analizi poslovanja društava za osiguranje.

9 PROCES EVROPSKIH INTEGRACIJA

Pravna tekovina EU u oblasti finansijskih usluge (poglavlje 9) obuhvata pravila osnivanja, funkcionisanja i kontrole finansijskih institucija u oblastima bankarskog poslovanja, osiguranja, dopunskih penzija, investicionih usluga i tržišta hartija od vrijednosti kao i u pogledu infrastrukture finansijskog tržišta.

Vlada Crne Gore, donijela je odluku broj 06-627/4, od 21. marta 2013. godine o obrazovanju Radne grupe za pripremu pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj Uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje - Finansijske usluge. Navedenom odlukom, imenovana su lica zaposlena u Agenciji, sa zadatkom da izvrše sve potrebne poslove na analizi usklađenosti regulative u oblasti osiguranja sa pravnom tekovinom Evropske unije, pripreme predlog potrebne dokumentacije i učestvuju u analitičkom pregledu i ocjeni usklađenosti i izradi predloga pregovaračke pozicije za oblast osiguranja i reosiguranja, u skladu sa odlukama Vlade Crne Gore i Savjeta Agencije.

U vezi sa tim, imenovana radna grupa je prisustvovala na dva sastanka u Evropskoj Komisiji u Briselu za pomenuto poglavlje: eksplanatornom, a potom bilateralnom sastanku. Za potrebe bilateralnog sastanka predstavnici Agencije obezbijedili su detaljne informacije u pogledu trenutnog stanja i napretka u dijelu zakonodavstva, institucionalnih i administrativnih kapaciteta, a za šta su pripremljene transpozicione tabele koje prikazuju usklađenosti regulative iz oblasti osiguranja sa važećim direktivama EU, i to: 73/239/EEC - neživotna osiguranja, 2002/83/EEC - životna osiguranja, 2002/92/EEC- intermedijacija, 2005/68/EEC - reosiguranje, 2007/44/EEC - kvalifikovani imaooci, 2001/17/EEC - stečaj i likvidacija. Na pomenutom sastanku, predstavnici radne grupe su se obavezali da će u narednom periodu preuzeti aktivnosti u dijelu usaglašavanja s pravnom tekovinom EU.

PREDSJEDNIK SAVJETA

Branka Vučković

10 PRILOG

10.1 Tabela: Pregled neposrednih kontrola poslovanja društava za osiguranje u 2013. godini

NAZIV DRUŠTVA	PREDMET KONTROLE	MJERE NADZORA	POSTUPANJE PO MJERAMA NADZORA
GRAWE OSIGURANJE AD¹	Neposredna kontrola poslovanja u dijelu organizacione i kadrovske osposobljenosti Društva, pouzdanog i tačnog izvještavanja, primjene propisa u oblasti sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma, adekvatnosti kapitala u 2011.g i II kvartalu 2012.g; adekvatnosti obračuna tehničkih rezervi; deponovanja i ulaganja sredstava tehničkih rezervi i 1/3 kapitala u 2011.g i II kvartalu 2012.g.	Rješenje o izricanju mjere (broj 02-1047/12-12 od 26. 04. 2013.g.) Rješenje o izricanju mjere (broj 02-1047/13-12 od 26. 04. 2013.g.) Mjera upozorenja (broj 02-1047/14-12 od 26. 04. 2013.g.)	Društvo je postupilo po Rješenju broj 02-1047/12-12 od 26. 04. 2013.g. Zbog nepostupanja po Rješenju broj 02-1047/13-12 od 26. 04. 2013.g. Društvu je izrečena novčana kazna. Društvo je postupilo po nalogima iz mjere upozorenja čiji je rok za realizaciju dospio, postupanje po ostalim nalogima biće predmet narednih kontrola.
ATLAS LIFE AD	Ciljna neposredna kontrola poslovanja u oblasti evidencije i postupka rješavanja šteta; adekvatnosti utvrđenih rezervacija za nastale prijavljene, a neriješene štete (RBNS); analiza kanala prodaje i načina zaključivanja ugovora o osiguranju.	Rješenje o izricanju mjere upozorenja (broj 02-1331/8-12 od 26. 04. 2013.g.) Mjera upozorenja (02-1331/9-12 od 26. 04. 2013.g.)	Zbog nepostupanja po Rješenju broj 02-1221/8-12 ovlaštenom aktuaru društva izrečena je mjera zabrane obavljanja djelatnosti na period od godinu dana. Društvo je postupilo po nalogima iz mjere upozorenja čiji je rok za realizaciju dospio, postupanje po ostalim nalogima utvrdiće se u toku narednih kontrola.

¹ Kontrola je započeta u IV kvartalu 2012. godine, a završena je u I kvartalu 2013. godine.

MERKUR OSIGURANJE AD	Ciljna neposredna kontrola ocjene adekvatnosti uspostavljenog sistema internih kontrola, funkcije interne revizije i sistema upravljanja rizicima.	Mjera upozorenja (broj 03-253/7-13 od 28. 06. 2013.g.)	Društvo je postupilo po nalogima iz mjere upozorenja.
WIENER STADTISCHE životno osiguranje AD	Ciljna neposredna kontrola ocjene adekvatnosti uspostavljenog sistema internih kontrola, funkcije interne revizije i sistema upravljanja rizicima i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma.	Mjera upozorenja (broj 02-1047/14-12 od 12. 09. 2013.g.)	Društvo je postupilo po nalogima iz mjere upozorenja čiji je rok za realizaciju dospio, postupanje po ostalim nalogima je u toku i utvrdiće se tokom narednih kontrola.
SAVA MONTENEGRO AD	Ciljnu neposrednu kontrolu poslovanja u dijelu transakcija sa povezanim licima, pri čemu je izvršena i kontrola poslovanja dva povezana lica u Crnoj Gori.	Mjera upozorenja (broj 02-607/11-13 od 18. 11. 2013.g.)	Društvo je postupilo po nalogima iz mjere upozorenja.
UNIQA NEŽIVOTNO OSIGURANJE AD	Neposredna kontrola poslovanja u dijelu: ocjene adekvatnosti uspostavljenog sistema internih kontrola, funkcije interne revizije i upravljanja rizicima, transakcija sa povezanim licima; pouzdanosti i tačnosti izvještavanja prema Agenciji za nadzor osiguranja.	Rješenje broj 02-850/8-13 od 27. 12. 2013.g. Mjera upozorenja (broj 02-850/9-13 od 27. 12. 2013.g.)	Društvo je postupilo po Rješenju broj 02-850/8-13. Društvo je postupilo po nalogima iz mjere upozorenja čiji je rok za realizaciju dospio, postupanje po ostalim nalogima je u toku.

LOVČEN OSIGURANJE AD	Ciljnu neposrednu kontrolu poslovanja u dijelu: transakcija sa povezanim licima, pri čemu je izvršena i kontrola poslovanja jednog povezanog lica u Crnoj Gori; adekvatnosti obračunatih tehničkih rezervacija i vrednovanja nekretnina.	Zapisnik o izvršenoj kontroli sačinjen je u 2014. godini.
DELTA GENERALI OSIGURANJE AD	Neposredna kontrola poslovanja u dijelu: ocjene adekvatnosti uspostavljenog sistema internih kontrola; funkcije interne revizije i upravljanja rizicima; kontrola transakcija sa povezanim licima; adekvatnost utvrđenih tehničkih rezervacija; adekvatnost kapitala i obračuna margine solventnosti; deponovanje i ulaganje sredstava tehničkih rezervi i 1/3 kapitala.	Zapisnik o izvršenoj kontroli sačinjen je u 2014. godini.

10.2 Tabela: Pregled izvršenih neposrednih kontrola poslovanja društava za zastupanje i posredovanje u osiguranju

NAZIV DRUŠTVA	PREDMET KONTROLE	MJERE NADZORA	POSTUPANJE PO MJERAMA NADZORA
IN.PRO DOO²	Neposredna kontrola poslovanja Društva u 2011. godini i za prva tri kvartala 2012. godine u cilju provjere finansijskog poslovanja i tehnologije rada u dijelu pružanja adekvatne zaštite interesa njegovih vlasnika i korisnika osiguranja u cilju utvrđivanja nivoa usklađenosti poslovanja Društva sa zakonskom regulativom, koja uređuje oblast zastupanja u osiguranju.	Mjera upozorenja (broj 02-1311/13-12 od 10. 04. 2013. godine)	Društvo je postupilo po nalogima iz mjere upozorenja čiji je rok za realizaciju dospio.
APO PLUS DOO	Neposredna kontrola poslovanja Društva u cilju provjere finansijskog poslovanja i tehnologije rada u dijelu pružanja adekvatne zaštite interesa njegovih vlasnika i korisnika osiguranja i u cilju utvrđivanja nivoa usklađenosti poslovanja Društva sa zakonskom regulativom, koja uređuje oblast posredovanja u osiguranju.	Rješenje broj 02-927/7-13 od 18. 11. 2013. godine Mjera upozorenja (broj 02-927/6-13 od 18. 11. 2013. godine)	Društvo je postupilo po tačkama Rješenja broj 02-927/7-13 čiji je rok za realizaciju dospio. Postupanje po nalogima iz mjere upozorenja je u toku.

² Kontrola je započeta u decembru 2012. godine, a završena je u I kvartalu 2013. godine.

10.3 Tabela: Pregled dostavljenih prigovora osiguranika u 2013. godini

BROJ PRIGOVORA	NAZIV DRUŠTVA NA ČIJI SE RAD ODNOSI PRIGOVOR	PREDMET PRIGOVORA	POSTUPANJE PO PRIGOVORU ³
03-32/1-13 od 21. 01. 2013.	Lovćen osiguranje AD Podgorica	kolektivno osiguranje radnika	podnosilac upućen da se obrati sudu
03-79/1-13 od 01. 02. 2013.	Uniqa neživotno osiguranje AD Podgorica	osiguranje imovine od požara	podnosilac upućen da se pred redovnim sudom utvrdi osnov za dodatni iznos naknade štete
03-1138/1-13 od 06. 02. 2013.	Lovćen osiguranje AD Podgorica	osiguranje od autoodgovornosti	podnosilac upućen da se obrati sudu u cilju utvrđivanja uzroka nastanka štete
03-127/1-13 od 13. 02. 2013.	Sava Montenegro AD Podgorica	osiguranje od autoodgovornosti	isplaćen nesporni dio štete, za dalju naknadu podnosilac upućen da se obradi sudu
03-184/1-13 od 26. 02. 2013.	Lovćen osiguranje AD Podgorica	osiguranje imovine od požara	podnosilac upućen da se obrati sudu - sporno mišljenje vještaka
03-99/1-13 od 05. 02. 2013.	Delta Generali osiguranje AD Podgorica	osiguranje od autoodgovornosti	podnosilac upućen da se obrati sudu - nije priložio fiskalni račun
03-185/1-13 od 26. 02. 2013.	Grawe osiguranje AD Podgorica	osiguranje života	podnosilac upućen da se obrati sudu
03-189/1-13 od 27. 02. 2013.	Lovćen osiguranje AD Podgorica	osiguranje od nezgode	prigovor neosnovan - prigovorom je traženo da se omogući pravo na žalbu, pa je odlukom drugostepene komisije utvrđeno da je isti neosnovan

³ U postupanju po prigovorima osiguranika i drugih korisnika osiguranja, Agencija se prvenstveno bavi provjerom poštovanja opštih zakonskih i ugovornih odredbi, kao i pravila procedure koju su uspostavila društva za osiguranje.

Pitanja tehnologije obrade šteta (precizno utvrđivanje cijene oštećenih djelova, vrednovanje dodatnih troškova, i drugi elementi koji nijesu precizno definisani propisima ili aktima društva) i postojanje pojedinačne krivice i visina doprinosa podnosioca odštetnog zahtjeva nastanku štetnog događaja, ne utvrđuju se u ovim postupcima.

03-223/1-13 od 07. 03. 2013.	Lovćen osiguranje AD Podgorica	osiguranje od autoodgovornosti	izvršeno plaćanje po naknadno dostavljenom računu
03-339/1-13 od 03. 04. 2013.	Lovćen osiguranje AD Podgorica	osiguranje od autoodgovornosti	potpisano vansudsko poravnanje
03-367/1-13 od 11. 04. 2013.	Grawe osiguranje AD Podgorica	osiguranje života	poslato obavještenje da Agencija za zaštitu podataka o ličnosti nije našla elemente prekršaja
03-404/1-13 od 22. 04. 2013.	Uniqa neživotno osiguranje AD Podgorica	osiguranje od autoodgovornosti	podnosilac povukao prigovor
03-413/1-13 od 23. 04. 2013.	Sava Montenegro AD Podgorica	osiguranje od autoodgovornosti	potpisano vansudsko poravnanje
03-617/1-13 od 07. 06. 2013.	Uniqa neživotno osiguranje AD Podgorica	kasko osiguranje vozila	dodatni iznos naknade isplaćen u ponovljenom postupku
03-637/1-13 od 17. 06. 2013.	Lovćen životna osiguranja AD Podgorica	osiguranje života	dodatni iznos naknade isplaćen kod drugostepene komisije
03-865/1-13 od 09. 09. 2013.	Delta Generali osiguranje AD Podgorica	materijalna šteta - nejasan osnov	obustavljena procedura iz razloga nedostavljanja dokumentacije
03-1137/1-13 od 13. 11. 2013.	Delta Generali osiguranje AD Podgorica	osiguranje od autoodgovornosti	isplaćen dodatni iznos na ime radnih sati
03-1152/1-13 od 19. 11. 2013.	Lovćen osiguranje AD Podgorica	kolektivno osiguranje od nezgode	isplaćen dodatni iznos na osnovu odluke drugostepene komisije i sporazuma o poravnanju
03-1233/1-13 od 19. 12. 2013.	Uniqa neživotno osiguranje AD Podgorica	osiguranje od autoodgovornosti	obustavljena procedura usljed nedostavljanja dodatne dokumentacije

**AGENCIJA ZA NADZOR OSIGURANJA
CRNE GORE**

NAZIV PRAVNOG LICA:	AGENCIJA ZA NADZOR OSIGURANJA CRNE GORE
MJESTO:	Podgorica
OPŠTINA:	Podgorica
ADRESA:	Moskovska b.b.
ŠIFRA DJELATNOSTI:	66030
MATIČNI BROJ I PIB:	02669579
TEL/FAX:	020/513-502
e-mail:	agencija@ano.co.me

GODIŠNJI FINANSIJSKI ISKAZI

ZA PERIOD OD 01.01. DO 31.12.2013.GODINE

Podgorica, mart 2014.godine

Popunjava pravno lice

Matični broj:02669579

Šifra djelatnosti:66030

Naziv: Agencija za nadzor osiguranja Crne Gore

Sjedište: Podgorica, ul. Moskovska bb

ISKAZ O UKUPNOM REZULTATU /BILANS USPJEHA/

u periodu od: 01.01. do 31.12.2013. godine

Grupa računa, račun	POZICIJA	Redni broj	Napomena broj	Iznos U €	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	I. POSLOVNI PRIHODI (202 do 206)	201		693771	702591
60 i 61	1. Prihodi od prodaje	202			
62 -	2. Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	203			
630	3. Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	204			
631	4. Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	205			
64 i 65	5. Ostali poslovni prihodi	206		693771	702591
	II. POSLOVNI RASHODI (208 do 212)	207		649863	673668
50	1. Nabavna vrijednost prodate robe	208		0	0
51	2. Troškovi materijala	209		16352	14941
52	3. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	210		458673	395747
54	4. Troškovi amortizacije i rezervisanja	211		47945	45209
53 i 55	5. Ostali poslovni rashodi	212		126893	217771
	A. POSLOVNI REZULTAT (201-207)	213		43908	28923
66	I. FINANSIJSKI PRIHODI	214		3396	5916
56	II. FINANSIJSKI RASHODI	215		16	10
	B. FINANSIJSKI REZULTAT (214-215)	216		3380	5906
67, 68, 691 i 692	I. OSTALI PRIHODI	217		0	794
57, 58, 591 i 592	II. OSTALI RASHODI	218		779	3137
	C. REZULTAT IZ OSTALIH AKTIVNOSTI (217-218)	219		-779	-2343
	D. REZULTAT IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRIJE OPOREZIVANJA (213+216+219)	220		46509	32486
690 - 590	E. NETO REZULTAT POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO	221		0	0
	F. REZULTAT PRIJE OPOREZIVANJA (220+221)	222		46509	32486
	G. DRUGE STAVKE REZULTATA /POVEZANE SA KAPITALOM/ (224 do 228)	223		0	0
	1. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	224			
	2. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalnih ulaganja	225			

	3. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu učešća u kapitalu pridruženih društava	226			
	4. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu aktuarskih dobitaka (ili gubitaka) u vezi sa definisanim planovima penzionih naknada	227			
	5. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu hedžinga tokova gotovine	228			
	H. PORESKI RASHOD PERIODA (230+231)	229		0	0
721	1. Tekući porez na dobit	230			
722	2. Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda	231			
	I. NETO REZULTAT (222+223-229)	232		46509	32486
	J. ZARADA PO AKCIJI				
	1. Osnovna zarada po akciji	233			
	2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	234			

Obrazac usklađen sa članom 3 Zakona o računovodstvu i reviziji („Sl. list CG“ broj 80/08) i IV Direktivom EU.

U Podgorici,

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskog
iskaza

20.03.2014

Popovic' Biljana

MP

Odgovorno lice

bluu

Popunjava pravno lice

Matični broj:02669579

Šifra djelatnosti:66030

Naziv: Agencija za nadzor osiguranja Crne gore

Sjedište: Podgorica, ul. Moskovska bb

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI /BILANS STANJA/

na dan: 31.12.2013.godine

-u EUR-

Grupa računa, račun	POZICIJA	Redni broj	Napome- na broj	Iznos u €	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	AKTIVA				
00 (dio)	A. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	.001			
	B. STALNA IMOVINA (003+004+005+009)	.002		996.747	1.037.489
.012	I. GOODWILL	.003			
.01 bez .012	II. NEMATERIJALNA ULAGANJA	.004		3.498	1.942
	III NEKRETNINE,POSTROJENJA,OPREMA I BIOLOŠKA SREDSTVA (006+007+008)	.005		993.249	1.035.547
020, 022, 023, 026, 027 (dio),028 (dio), .029	1. Nekretnine,postrojenja i oprema	.006		993.249	1.035.547
024,027(dio), 028(dio)	2. Investicione nekretnine	.007		0	
021,025,027(dio), 028(dio)	3. Biološka sredstva	.008		0	
	IV DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (010+011+012)	.009		0	
030,031(dio), 032(dio), 039(dio)	1. Učešća u kapitalu	.010		0	
031(dio), 032(dio)	2.Učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća	.011		0	
032(dio),033 do 038, 039(dio)	3. Ostali dugoročni finansijski plasmani	.012		0	
288	C. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	.013			
.04	D. STALNA SREDSTVA NAMJENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO	.014			
	E. OBRтна SREDSTVA (016+017)	.015		351.382	268.360
10 do 13,15	I. ZALIHE	.016		2.431	819
	II. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA, PLASMANI I GOTOVINA (018 do 022)	.017		348.950	267.541
20,21,22 osim 223	1. Potraživanja	.018		7.654	0
223	2.Potraživanja za više plaćen porez na dobit	.019		0	0
23 minus 237	3. Kratkoročni finansijski plasmani	.020		0	0
24	4 Gotovinski ekvivalenti i gotovina	.021		338.460	267.541

27 i 28 osim 288	5. Porez na dodatu vrijednost i AVR	.022		2.837	
	F. UKUPNA AKTIVA (001+002+013+014+015)	.023		1.348.129	1.305.849
	PASIVA				
	A. KAPITAL (102 do 109)	.101		1.348.129	1.305.849
30	I. OSNOVNI KAPITAL	102			
31	II. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	103			
32	III. REZERVE	104			
330,331 i 333	IV. POZITIVNE REVALORIZACIONE REZERVE I NEREALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA RASPOLOZIVIH ZA PRODAJU	105			
332 i 334	V. NEGATIVNE REVALORIZACIONE REZERVE I NEREALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA RASPOLOZIVIH ZA PRODAJU	106			
34	VI. NERASPOREDJENA DOBIT	107		1.340.579	1.294.070
35	VII. GUBITAK	108			
237	VIII. OTKUPLJENE SOPSTVENE AKCIJE I OTKUPLJENI SOPSTVENI UDJELI	109			
	B. DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE (111+112)	110		0	0
40 (dio)	I. DUGOROČNA REZERVISANJA	111			
41	II. DUGOROČNE OBAVEZE (113+114)	112		0	0
414, 415	1. Dugoročni krediti	113			
41 bez 414,415	2. Ostale dugoročne obaveze	114			
498	C. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	115			
	D. KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE (117+124)	116			
	I. KRATKOROČNE OBAVEZE (118 do 123)	117		7.550	11.779
42, osim 427	1. Kratkoročne finansijske obaveze	118		448	189
427	2. Obaveze po osnovu sredstava namjenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje je obustavljeno	119			
43 i 44	3. Obaveze iz poslovanja	120		7.102	9.268
45,46 i 49 osim 498	4. Ostale kratkoročne obaveze i PVR	121		0	1.916
47,48 osim 481	5. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda	122		0	406
481	6. Obaveze po osnovu poreza na dobit	123			
40 (dio)	II KRATKOROČNA REZERVISANJA	124			
	E. UKUPNA PASIVA (101+110+115+116)	125		1.348.129	1.305.849

Obrazac usklađen sa članom 3 Zakona o računovodstvu i reviziji („Sl. list CG“ broj 80/08) i IV Direktivom EU.

U Podgorici, Lice odgovorno za sastavljanje finansijskog

Dana, 20.03.2014.

iskaza
Popović Biserka

MP

Odgovorno lice

Blum

Popunjava pravno lice	
Matični broj:02669579	Šifra djelatnosti:66030
Naziv: Agencija za nadzor osiguranja Crne gore	
Sjedište: Podgorica, ul. Moskovska bb	

ISKAZ O TOKOVIMA GOTOVINE
u periodu od: 01.01. do:31.12.2013. godine

-u EUR-

Pozicija	Red. broj	Iznos	
		Tekuća godina	Preth. godina
I	2	3	4
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 3)	301	687873	703244
1. Prodaja i primljeni avansi	302	687873	702541
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	303	0	0
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	304	0	703
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 5)	305	611480	639808
1. Isplate dobavljačima i dati avansi	306	152791	237508
2. Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	307	458673	395747
3. Plaćene kamate	308	16	10
4. Porez na dobitak	309		
5. Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda	310	0	6543
III. Neto tok gotovine iz poslovnih aktivnosti (I-II)	311	76393	63435
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)	312	1729	1025787
1. Prodaja akcija i udjela (neto prilivi)	313		
2. Prodaja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	314		
3. Ostali finansijski plasmani (neto prilivi)	315	0	1019882
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	316	1729	5905
5. Primljene dividende	317		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)	318	7203	1051276
1. Kupovina akcija i udjela (neto odlivi)	319		
2. Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	320	7203	1051276
3. Ostali finansijski plasmani (neto odlivi)	321		
III. Neto tok gotovine iz aktivnosti investiranja (I-II)	322	-5474	-25489
C. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI			

FINANSIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 3)	323	0	0
1. Uvećanje osnovnog kapitala	324		
2. Dugoročni i kratkoročni krediti (neto prilivi)	325		
3. Ostale dugoročne i kratkoročne obaveze	326		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 4)	327	0	0
1. Otkup sopstvenih akcija i udjela	328		
2. Dugoročni i kratkoročni krediti i ostale obaveze (neto odlivi)	329		
3. Finansijski lizing	330		
4. Isplaćene dividende	331		
III. Neto tok gotovine iz aktivnosti finansiranja (I-II)	332	0	0
D. NETO TOK GOTOVINE (311+322+332)	333	70919	37947
E. GOTOVINA NA POČETKU IZVJEŠTAJNOG PERIODA	334	267541	229584
F. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	335	0	10
G. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	336	0	0
H. GOTOVINA NA KRAJU IZVJEŠTAJNOG PERIODA (333+334+335-336)	337	338460	267541

i IV Direktivom EU.

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskog iskaza

Popović B. GANA

U Podgorici, 20.03.2014. godine

MP

Odgovorno lice

Blun

Popunjava pravno lice	
Matični broj: 02669579	Šifra djelatnosti: 66030

Naziv: Agencija za nadzor osiguranja Crne Gore
Sjedište: Podgorica, ul. Moskovska bb

ISKAZ O PROMJENAMA NA KAPITALU
u periodu od: 01.01. do 31.12.2013. godine

~ EUR ~

Pozicija	OPIS	Red. br.	Osnovni kapital (grupa 30 bez 309)	Red. br.	Ostali kapital (m 309)	Red. br.	Neuplaćeni upisani kapital (grupa 31)	Red. br.	Emissiona premija (m 320)	Red. br.	Rezerve (m 321, 322)	Red. br.	Revalorizacione rezerve (grupa 33)	Red. br.	Neraspoređena dobit (grupa 34)	Red. br.	Gubitak (grupa 35)	Red. br.	Otkupljene sopstvene akcije i udjeli (m 237)	Red. br.	Ukupno (kol. 2+3+4+5+6+7+8-9-10)
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11									
1.	Stanje na dan 01.01.2012. godine	401	410	419	428	437	446	455	464	473	1261584	482	491	500	509	518	527	536	545	554	1261584
2.	Efekti retroaktivne ispravke materijalno značajnih grešaka i promjena računovodstvenih politika	402	411	420	429	438	447	456	465	474	0	483	492	501	510	519	528	537	546	555	0
3.	Korigovano početno stanje na dan 01.01.2012. godine (r.br. 1+2)	403	412	421	430	439	448	457	466	475	1261584	484	493	502	511	520	529	538	547	556	1261584
4.	Neto promjene u 2011 godini	404	413	422	431	440	449	458	467	476	32486	485	494	503	512	521	530	539	548	557	32486
5.	Stanje na dan 31.12.2012. godine (r.br. 3+4)	405	414	423	432	441	450	459	468	477	1294070	486	495	504	513	522	531	540	549	558	1294070
6.	Efekti retroaktivne ispravke materijalno značajnih grešaka i promjena računovodstvenih politika	406	415	424	433	442	451	460	469	478	0	487	496	505	514	523	532	541	550	559	0
7.	Korigovano početno stanje na dan 01.01.2013. godine (r.br. 5+6)	407	416	425	434	443	452	461	470	479	1294070	488	497	506	515	524	533	542	551	560	1294070
8.	Neto promjene u 2012 godini	408	417	426	435	444	453	462	471	480	46509	489	498	507	516	525	534	543	552	561	46509,49
9.	Stanje na dan 31.12.2013. godine (r.br. 7+8)	409	418	427	436	445	454	463	472	481	1340679	490	499	508	517	526	535	544	553	562	1340679

Obrazac usklađen sa članom 3 Zakona o računovodstvu i reviziji („Sl. list CG“ broj 80/08) i (V. Direktivom EU

U Podgorici, 20.03.2014. godine

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskog iskaza

Spaxio Biljana

Odgovorno lice

Biljana

Popunjava pravno lice																			
0	2	6	6	9	5	7	9	6	6	0	3	0	0	2	6	9	5	7	9
Matični broj							Šifra djelatnosti					PIB							

N a z i v: Agencija za nadzor osiguranja Crne Gore
Sjedište: Podgorica, ul. Moskovska bb
Navesti tekstualno pretežnu djelatnost sa kojom ste se bavili tokom godine:
Nadzor djeletnosti osiguranja

AD ĐOÖ KÖ OD DSD preduzetnik X
ostali

X malo pravno lice
srednje pravno lice
veliko pravno lice

STATISTIČKI ANEKS

na dan: 31.12.2013.godine

Grupa m. račun	POZICIJA	Redni broj	Napo mena	Iznos u €	
				tekuća godina	prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	Prosječan broj zaposlenih	001		21	15
60	Prihodi od prodaje robe	002		0	0
61	Prihodi od prodaje roba i usluga	003		0	0
62	Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	004		0	0
640	Prihodi od subvencija, dotacija i donacija	005		0	0
650	Prihodi od zakupnina, članarina, naknada i sl.	006		693771	701821
673	Dobici od prodaje materijala	007		0	0
501	Nabavna vrijednost prodane robe	008		0	0
511	Troškovi materijala za izradu	009		0	0
512	Troškovi ostalog materijala	010		10777	9518
513	Troškovi goriva i energije	011		5576	5423
520	Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	012		383724	343488
529	Naknada troškova smještaja, ishrane i prevoza na službenom putu	013		74949	52260
53	Troškovi proizvodnih usluga	014		34751	63543
531 532	Troškovi transportnih usluga i troškova održavanja usluga	015		14682	15183
533	Troškovi zakupnina	016		0	12179
534 535	Troškovi sajmova i trošk. reklame i propagande	017		0	2300
536	Troškovi istraživanja	018		0	0
550 551	Troškovi neproizvodnih usluga i troškovi reprezentacije	019		88760	102406
552 553	Troškovi premije osiguranja i troškovi prometa platnog	020		3823	7937
573	Gubici od prodaje materijala	021		0	0
10	Zalihe materijala	022		0	0
11	Zalihe nedovršene proizvodnje	023		0	0
12	Zalihe gotovih proizvoda	024		0	0
13	Zalihe roba	025		0	0

Redni broj	Račun	Analitički prikaz prihoda i izdataka vezanih za nematerijalnu imovinu	vrijednost
		Prihodi:	
1	652	Prihodi od prodaje patenata	0
2	652	Prihodi od prodaje autorskih prava	0
3	652	Prihodi od prodaje licenci	0
		Izdaci (neto) za:	0
4	010	Ulaganja u razvoj	0
		0100 Ulaganja u razvoj tržišta, sa efektom dužim od jedne godine	0
		0101 Ulaganja u razvoj tehnologije sa efektom dužim od jedne godine	0
		0102 Ulaganja u razvoj proizvoda sa efektom dužim od jedne godine	0
		0103 Ostali izdaci za razvoj	0
		0108 Ispravka vrijednosti ulaganja u razvoj	0
		0109 Obezvrijeđenje vrijednosti ulaganja u razvoj	0
5	011	Koncesije, patenti, licence i slična prava	0
		0110 Koncesije	0
		0111 Patenti	0
		0112 Licence	0
		0113 Pravo na industrijski uzorak, žig, model, zaštitni znak i sl.	0
		0114 Druga slična prava	0
		0118 Ispravka vrijednosti koncesija, patenata, licenci i sličnih prava	0
		0119 Obezvrijeđivanje koncesija, patenata, licenci i sličnih prava	0
6	012	Goodwill	0
		0120 Gudvil nastao po osnovu stečene neto imovine drugog prav.lica	0
		0121 Gudvil nastao po osnovu kupovine akcija i udjela u dr.prav.licu	0
		0129 Obezvredjenje goodwill-a	0
7	014	Ostala nematerijalna ulaganja	0
		0140 Računarski programi	0
		0141 Pravo korišćenja gradskog građevinskog zemljišta	0
		0142 Ulaganja u lizing	0
		0145 Ostala nematerijalna ulaganja	1410
		0148 Ispravka vrijednosti ostalih nematerijalnih ulaganja	653
		0149 Obezvrijeđenje ostalih nematerijalnih ulaganja	0
8	015	Nematerijalna ulaganja u pripremi	0
		0150 Ulaganja u razvoj u pripremi	0
		0151 Interno generisana nematerijalna ulaganja u pripremi	0
		0155 Druga nematerijalna ulaganja u pripremi	0
		0159 Obezvredjenje nematerijalnih ulaganja u pripremi	0
9	016	Avansi za nematerijalna ulaganja	0
		0160 Avansi za nematerijalna ulaganja u razvoj	0
		0161 Avansi za druga nematerijalna ulaganja	0

U Podgorici,
dana, 20.03.2014.

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog iskaza

Popovic BILANA

MP

Odgovorno lice

Bilana

AGENCIJA ZA NADZOR OSIGURANJA, PODGORICA

**IZVJEŠTAJ O IZVRŠENOJ REVIZIJI
FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2013. GODINU**

AGENCIJA ZA NADZOR OSIGURANJA, PODGORICA

**IZVJEŠTAJ O IZVRŠENOJ REVIZIJI
FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
ZA 2013. GODINU**

SADRŽAJ

	Strana
I IZVJEŠTAJ REVIZORA	1 - 2
II FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI:	
BILANS USPJEHA ZA 2013. GODINU	3
BILANS STANJA NA DAN 31. DECEMBAR 2013. GODINE	4
ISKAZ O PROMJENAMA NA KAPITALU	5
ISKAZ O TOKOVIMA GOTOVINE	6
IV NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE	7 - 20

EURORev^{***}

Društvo za reviziju finansijskih iskaza d.o.o.

Ul. Vasa Raičkovića br. 5, Podgorica

Tel/faks: +382 20 244 652

Mob. tel. +382 67 802 881

e-mail: euorev@t-com.me

IZVJEŠTAJ REVIZORA

Savjetu Agencije za nadzor osiguranja, Podgorica

1. Izvršili smo reviziju priloženog bilansa stanja Agencije za nadzor osiguranja, Podgorica, sa stanjem na dan 31. decembar 2013. godine i odgovarajućeg bilansa uspjeha, iskaza o promjenama na kapitalu i iskaza o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomena uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

2. Rukovodstvo Agencije je odgovorno za sastavljanje i objektivnu prezentaciju ovih finansijskih izvještaja, u skladu sa računovodstvenim propisima Crne Gore. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za sastavljanje i objektivnu prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne informacije, nastale usled kriminalne radnje ili greške, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika, kao i korišćenje najboljih mogućih računovodstvenih procjena.

Odgovornost revizora

3. Naša odgovornost je da, na osnovu izvršene revizije, izrazimo mišljenje o prikazanim finansijskim izvještajima. Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije i Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore. Ovi standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se u razumnoj mjeri uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne informacije.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i informacijama objelodanjenim u finansijskim izvještajima. Odabrani postupci su zasnovani na revizorskom prosuđivanju, uključujući i procjenu rizika materijalno značajnih grešaka u finansijskim izvještajima, nastalim usled kriminalne radnje ili greške. Prilikom procjene ovih rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i objektivnu prezentaciju finansijskih izvještaja u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema interne kontrole Agencije. Revizija, takođe, uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenjivanje cjelokupne prezentacije finansijskih izvještaja.

Vjerujemo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju razumnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

4. Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima prikazuju finansijsko stanje Agencije za nadzor osiguranja, Podgorica, na dan 31. decembar 2013. godine, kao i rezultate poslovanja, promjene na kapitalu i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim standardima i propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori.

Podgorica, 04. april 2014. godine

EUROREV DOO, Podgorica

Obradović Sava, Ovlašćeni revizor

AGENCIJA ZA NADZOR OSIGURANJA, PODGORICA

Bilans uspjeha za 2013. godinu

	Napomena	2013. EUR 000	2012. EUR 000
POSLOVNI PRIHODI	3.1.		
Prihodi od prodaje		-	-
Ostali poslovni prihodi	4	693.771	702.591
		693.771	702.591
POSLOVNI RASHODI	3.2.		
Troškovi materijala	5	(16.352)	(14.941)
Troškovi zarada, naknada zarada i ost. lični rash.	3.5., 6	(458.673)	(395.747)
Troškovi amortizacije	3.9., 8	(47.945)	(45.209)
Ostali poslovni rashodi	3.6.3., 7	(126.893)	(217.771)
		(649.863)	(673.668)
POSLOVNI REZULTAT		43.908	28.923
FINANSIJSKI PRIHODI			
Prihodi od kamata	3.3.	3.396	5.905
Pozitivne kursne razlike	3.4.	-	11
		3.396	5.916
FINANSIJSKI RASHODI			
Troškovi kamata	3.3.	(16)	(10)
Negativne kursne razlike	3.4.	-	-
		(16)	(10)
FINANSIJSKI REZULTAT		3.380	5.906
OSTALI PRIHODI		-	794
OSTALI RASHODI	9	(779)	(3.137)
REZULTAT IZ OSTALIH AKTIVNOSTI		(779)	(2.343)
REZULTAT PRIJE OPOREZIVANJA		46.509	32.486
Tekući porez na dobit	3.6.1.	-	-
NETO REZULTAT	14	46.509	32.486

Napomene na stranama 7 - 20 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izvještaj revizora - strane 1 - 2.

AGENCIJA ZA NADZOR OSIGURANJA, PODGORICA

Bilans stanja na dan 31. decembra 2013. godine

	Napomena	2013. EUR 000	2012. EUR 000
AKTIVA			
STALNA IMOVINA			
Nematerijalna ulaganja	3.7	3.498	1.942
Nekretnine, postrojenja i oprema	3.8., 12	993.249	1.035.547
		996.747	1.037.489
OBRTNA SREDSTVA			
Zalihe - avansi		2.431	819
Potraživanja	3.12., 10	7.654	-
Kratkoročni finansijski plasmani		-	-
Gotovinski ekvivalenti i gotovina	3.13., 11	338.460	267.541
PDV i AVR - osiguranje		2.837	
		351.382	268.360
UKUPNA AKTIVA		1.348.129	1.305.849
PASIVA			
KAPITAL			
Kapital		-	-
Neraspoređena dobit	14	1.340.579	1.294.070
		1.340.579	1.294.070
DUGOROČNE OBAVEZE			
Ostale dugoročne obaveze		-	-
KRATKOROČNE OBAVEZE			
Kratkoročne finansijske obaveze		448	189
Obaveze iz poslovanja	3.14., 13	7.102	9.268
Ostale kratkoročne obaveze i PVR		-	1.916
Obaveze za PDV i ost. javne prihode		-	406
		7.550	11.779
UKUPNA PASIVA		1.348.129	1.305.849

AGENCIJA ZA NADZOR OSIGURANJA, PODGORICA

Biljana Pantović, Direktorica

Podgorica, mart 2014. godine

Napomene na stranama 7 - 20 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izvještaj revizora - strane 1 - 2.

AGENCIJA ZA NADZOR OSIGURANJA, PODGORICA

Iskaz o promjenama na kapitalu

Opis promjene	Kapital	Dobit	Ukupno
	EUR 000	EUR 000	EUR 000
Stanje 1. januara 2012. godine	-	1.261.584	1.261.584
Dobit za 2012. godinu	-	32.486	32.486
Stanje 31. decembra 2012. godine	-	1.294.070	1.294.070
Dobit za 2013. godinu	-	46.509	46.509
Stanje 31. decembra 2013. godine	-	1.340.579	1.340.579

Napomene na stranama 7 - 20 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.
Izvještaj revizora - strane 1 - 2.

AGENCIJA ZA NADZOR OSIGURANJA, PODGORICA

Iskaz o tokovima gotovine

	2013.	2012.
	EUR 000	EUR 000
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
I Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	687.873	703.244
1. Prodaja i primljeni avansi	687.873	702.541
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	-	-
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	-	703
II Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	(611.480)	(639.808)
1. Isplate dobavljačima i dati avansi	(152.791)	(237.508)
2. Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	(458.673)	(395.747)
3. Plaćene kamate	(16)	(10)
4. Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda	-	(6.543)
III Neto tok gotovine iz poslovnih aktivnosti	76.393	63.436
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
I Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	1.729	1.025.787
1. Ostali finansijski plasmani	-	1.019.882
2. Primljene kamate	1.729	5.905
II Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	(7.203)	(1.051.276)
1. Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina...	(7.203)	(1.051.276)
2. Ostali finansijski plasmani	-	-
III Neto tok gotovine iz aktivnosti investiranja	(5.474)	(25.489)
C. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
I Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	-	-
1. Dugoročni i kratkoročni krediti (neto prilivi)	-	-
II Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	-	-
1. Dugoročni i kratkoročni krediti (neto odlivi)	-	-
III Neto tok gotovine iz aktivnosti finansiranja	-	-
D. NETO TOK GOTOVINE	70.919	37.947
E. GOTOVINA NA POČETKU IZVJEŠTAJNOG PERIODA	267.541	229.584
F. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE	-	10
G. GOTOVINA NA KRAJU IZVJEŠTAJNOG PERIODA	338.460	267.541

Napomene na stranama 7 - 20 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izvještaj revizora - strane 1 - 2.

AGENCIJA ZA NADZOR OSIGURANJA, PODGORICA

Napomene uz finansijske izvještaje

Djelatnost i organizacija

1. Agencija za nadzor osiguranja, Podgorica osnovana je 2007. godine u skladu sa Zakonom o osiguranju, kao regulatorni organ u oblasti osiguranja imovine i lica.

Osnovna djelatnost Agencije je zaštita interesa osiguranika i drugih korisnika osiguranja, radi obezbjeđenja stabilnosti i razvoja djelatnosti zasnovanog na zdravoj konkurenciji i jednakim uslovima poslovanja. Poslovi iz djelatnosti Agencije se obavljaju u okviru organizacionih jedinica – sektora koji se formiraju u zavisnosti od potrebe obavljanja poslova Agencije. Za obavljanje poslova iz nadležnosti Agencije predviđeno je da se obrazuju sledeće organizacione jedinice:

- sektor za nadzor tržišta osiguranja,
- sektor za normativu, razvoj i saradnju i
- sektor za opšte poslove.

Prava Osnivača vrši Savjet Agencije u skladu sa zakonom.

U okviru svojih nadležnosti Agencija obavlja sledeće poslove:

- izdaje dozvole za obavljanje poslova osiguranja, reosiguranja i saosiguranja, posredovanja i zastupanja i drugih poslova povezanih sa poslovima osiguranja,
- daje saglasnost na akte i radnje utvrđene Zakonom o osiguranju,
- vrši nadzor nad obavljenim djelatnostima osiguranja,
- razmatra prigovore i žalbe osiguranika i drugih korisnika osiguranja,
- saraduje sa drugim nadzornim organima u zemlji i inostranstvu,
- daje inicijative za uređivanje pitanja iz oblasti osiguranja...

Agencija u okviru svoje nadležnosti donosi opšte i pojedinačne akte (odluke, rešenja, mišljenja, potvrde...) pod uslovima i na način propisan Zakonom i drugim propisima.

Sredstva za rad Agencije se obezbjeđuju iz:

- naknada utvrđenih Zakonom o osiguranju,
- sredstava koja izdvajaju osiguravajuća društva na osnovu Odluke o naknadama (0,99 % bruto premije osiguranja) i
- drugih prihoda u skladu sa Zakonom.

Organi Agencije su Savjet Agencije i Izvršni direktor. Savjet Agencije čine Predsjednik i dva člana, koje imenuje i razrešava Skupština Crne Gore. Predsjednik i jedan član se imenuju na predlog radnog tijela Skupštine nadležnog za izbor i imenovanja, a drugi član na predlog Vlade. Predsjednik i članovi se imenuju na period od pet godina i mogu biti ponovo imenovani.

Sjedište Agencije je u Podgorici, ulica Moskovska bb.

Broj zaposlenih radnika na kraju 2013. godine je bio 20 (2012. godine 15).

Agencija sastavlja i vodi poslovne knjige po Kontnom okviru za privredna društva.

AGENCIJA ZA NADZOR OSIGURANJA, PODGORICA**Napomene uz finansijske izvještaje - nastavak****Osnova za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja i računovodstveni metod**

2. MRS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja, koji je u primjeni od 01.01.2009. godine, izvršene su značajne izmjene u pogledu prikazivanja i vrste finansijskih izvještaja, kao i forme i sadržine informacija koje se prikazuju u njima.

Pravilnik o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva i druga pravna lica, primjenjuje se od 2010. godine, a obavezne bilansne šeme koje se primjenjuju u Crnoj Gori su usklađene sa izmijenjenim zahtjevima ovog standarda.

Pored navedenog, propisi Crne Gore odstupaju od zahtjeva pojedinih MRS i MSFI.

Finansijski izvještaji sastavljeni su po načelu istorijskog troška, odnosno nabavne vrijednosti i cijene koštanja.

Finansijski izvještaji Agencije su prikazani u formatu propisanom članom 3 Zakona o računovodstvu i reviziji Crne Gore i članom 22 IV Direktive EU (br. 78/660/EEC). Društvo je u sastavljanju ovih finansijskih izvještaja primjenjivalo računovodstvene politike obrazložene u napomeni 3, koje su zasnovane na računovodstvenim i poreskim propisima Crne Gore.

Zvanična valuta u Crnoj Gori i izvještajna valuta Agencije je Euro (EUR).

Osnova za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja

2.1. Društvo vodi računovodstvene evidencije i sastavlja finansijske izvještaje u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore (Sl. list CG, br. 69/2005, 80/2008 i 32/2012), odnosno na osnovu Odluke o neposrednoj primjeni Međunarodnih računovodstvenih standarda (Sl. list CG, br. 69/2002), po kojima se od 01.01.2003. godine u Crnoj Gori primjenjuju svi Međunarodni računovodstveni standardi (MRS). Shodno tome, Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja (MSFI) primjenjuju se za finansijske izvještaje koji obuhvataju period koji počinje sa 01.01.2003. godine.

AGENCIJA ZA NADZOR OSIGURANJA, PODGORICA**Napomene uz finansijske izvještaje - nastavak****Korišćenje procjenjivanja**

2.2. Prezentacija finansijskih izvještaja zahtijeva korišćenje najboljih mogućih procjena i pretpostavki koje imaju efekta na prezentirane vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, a budući stvarni rezultati mogu se razlikovati od procijenjenih iznosa. Ove procjene se najvećim dijelom odnose na procjene obezvrjeđenja potraživanja iz poslovnih odnosa, procjene korisnog vijeka upotrebe opreme i ostalih rezervisanja.

Koncept nastavka poslovanja

2.3. Finansijski izvještaji sastavljeni su na osnovu načela stalnosti poslovanja, što podrazumijeva da stanje u privredi i buduće mjere monetarne i ekonomske politike neće imati značajan negativan uticaj na budući finansijski položaj i rezultate poslovanja Agencije.

Osnovne računovodstvene politike

3. Osnovne računovodstvene politike primijenjene prilikom sastavljanja godišnjeg računa za 2013. godinu su sledeće:

Prihodi

3.1. Prihodi se odmjeravaju po pravičnoj vrijednosti primljene naknade ili naknade koja će se primiti u skladu sa Odlukom o naknadama. Prihod se priznaje kada nema značajne neizvjesnosti u pogledu naplativosti obračunatih prihoda i mogućnosti povraćaja po osnovu reklamacije.

Ostvareni prihodi se najvećim dijelom odnose na naknadu od osiguravajućih društava u visini od 0,99 % bruto premije osiguranja.

Unaprijed naplaćeni prihodi se iskazuju kao odloženi prihodi i prenose u redovne prihode u trenutku izvršenja usluge.

AGENCIJA ZA NADZOR OSIGURANJA, PODGORICA**Napomene uz finansijske izvještaje - nastavak****Poslovni rashodi**

3.2. Poslovni rashodi uključuju sve troškove direktno vezane za izvršenje osnovne djelatnosti Agencije. Priznavanje rashoda vrši se istovremeno sa priznavanjem prihoda radi kojih su ti rashodi nastali (princip sučeljavanja prihoda i rashoda). Priznati rashodi direktno se povezuju sa priznatim prihodima u poslovnom rezultatu obračunskog perioda. Rashodi se priznaju u obračunskom periodu i onda kada je nastala obaveza a nema uslova da se priznaju kao bilansna pozicija imovine.

Finansijski prihodi i rashodi

3.3. Finansijski prihodi i rashodi obuhvataju prihode od kamata po osnovu potraživanja i plasmana kao i rashode kamata. Prihodi i rashodi od kamata se iskazuju u momentu obračuna prema ugovorenim kamatnim stopama. Pod kamatom se, takođe, podrazumijeva i bilo koji oblik revalorizacije obaveza, ako je to ugovoreno ili propisano.

Prihodi po osnovu prodaje dugoročno uložених sredstava u društva i banke iskazuju se u bilansu uspjeha kao finansijski prihodi u periodu u kome su nastali.

Preračunavanje stranih sredstava plaćanja

3.4. Poslovne promjene u stranim sredstvima plaćanja tokom godine preračunavaju se u EUR po zvaničnim deviznim kursovima važećim na dan poslovne promjene.

Sva potraživanja i obaveze u stranim sredstvima plaćanja, preračunata su u protivvrijednost EUR, po kursu valuta važećem na dan bilansa stanja.

Pozitivne i negativne kursne razlike, nastale preračunom potraživanja i obaveza u stranim sredstvima plaćanja u njihovu protivvrijednost u EUR i preračunom poslovnih promjena u toku godine, priznaju se u bilansu uspjeha kao finansijski prihodi, odnosno finansijski rashodi.

AGENCIJA ZA NADZOR OSIGURANJA, PODGORICA**Napomene uz finansijske izvještaje - nastavak****Doprinosi za socijalnu sigurnost zaposlenih**

3.5. U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori, Agencija je u obavezi da uplati u ime zaposlenih, doprinose Fondu za zdravstveno osiguranje, Fondu PIO, Zavodu za zapošljavanje i Fondu rada kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose za zaposlene na teret poslodavca u iznosima obračunatim po zakonom propisanim stopama. Doprinosi na teret zaposlenog i doprinosi na teret poslodavca se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

Porezi i doprinosi**3.6.1. Tekući porez na dobit**

Porez na dobit obračunava se i plaća u skladu sa poreskim propisima Crne Gore po proporcionalnoj stopi koja iznosi 9 % od poreske osnovice. Agencija nije obveznik poreza na dobit.

3.6.2. Odloženi porez na dobit

Odloženi porez na dobit se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle iz razlike između poreske osnove sredstava i obaveza i njihove knjigovodstvene vrijednosti. Važeće poreske stope na datum bilansa stanja se koriste za utvrđivanje razgraničenog iznosa poreza na dobit. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i poreske gubitke i kredite, koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do stepena do kojeg će vjerovatno postojati oporeziva dobit od koje se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

3.6.3. Porezi i doprinosi i druge zakonske obaveze koje ne zavise od rezultata poslovanja

Porezi, doprinosi i druge dažbine koje ne zavise od rezultata poslovanja uključuju poreze na imovinu i druge poreze, naknade i doprinose koji se plaćaju prema raznim državnim i lokalnim poreskim propisima.

AGENCIJA ZA NADZOR OSIGURANJA, PODGORICA**Napomene uz finansijske izvještaje - nastavak**

Ovi porezi i doprinosi su iskazani u bilansu uspjeha u okviru ostalih poslovnih rashoda.

Nematerijalna ulaganja

3.7. Nematerijalna ulaganja početno se priznaju po nabavnoj vrijednosti ili cijeni koštanja. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna ulaganja se iskazuju po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za ispravku vrijednosti.

Korisni vijek trajanja nematerijalnih ulaganja utvrđuje se u skladu sa ugovorom o korišćenju tih ulaganja.

U skladu sa članom 13. stav 6. Zakona o porezu na dobit pravnih lica (Sl. list CG, br. 80/2004 i 40/2008) obračun amortizacije za poreske svrhe se razlikuje od obračuna amortizacije za računovodstvene svrhe. Naime, amortizacija kupljenih softvera se za poreske svrhe obračunava primjenom degresivnog metoda, dok se za ostala nematerijalna ulaganja obračunava primjenom proporcionalnog metoda.

Nekretnine, postrojenja i oprema

3.8. Kao nekretnine, postrojenja i oprema priznaju se sredstva čiji je očekivani korisni vijek upotrebe duži od jedne godine.

Nekretnine, postrojenja i oprema početno se priznaju po nabavnoj vrijednosti ili cijeni koštanja.

Potreba za revalorizacijom zavisi od kretanja fer vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme i vrši se u slučajevima kada njihova neto sadašnja vrijednost materijalno značajno odstupa od fer vrijednosti sredstva na dan bilansa stanja.

Nekretnine, postrojenja i oprema nabavljena nakon početnog priznavanja iskazane su po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za ispravku vrijednosti. Nabavnu vrijednost čini faktorna vrijednost sredstava, uvećana za sve troškove nastale do njihovog stavljanja u upotrebu.

Naknadni troškovi, troškovi zamjene dijelova postrojenja i opreme (ugradnja novih rezervnih dijelova), troškovi značajnih adaptacija, remonta i generalnih popravki priznaju se kao povećanje sadašnje vrijednosti postrojenja i opreme ako je vjerovatno da će po tom osnovu doći do priliva budućih ekonomskih koristi i ako se ti troškovi mogu pouzdano izmjeriti. Troškovi nastali po osnovu tekućeg održavanja nekretnina, postrojenja i opreme: zamjena i ugradnja sitnih rezervnih

AGENCIJA ZA NADZOR OSIGURANJA, PODGORICA

Napomene uz finansijske izvještaje - nastavak

djelova i potrošnog materijala, kao i troškovi svakodnevnih popravki opreme i postrojenja, smatraju se rashodom perioda u kome su nastali.

Pozitivna razlika nastala prilikom prodaje nekretnina, postrojenja i opreme knjiži se u korist ostalih prihoda. Neotpisana vrijednost otuđenih i rashodovanih osnovnih sredstava se naknađuje na teret ostalih rashoda.

Amortizacija

3.9. Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme obračunava se na nabavnu, odnosno procijenjenu vrijednost umanjenju za procijenjeni iznos rezidualne vrijednosti, proporcionalnim metodom, primjenom stopa koje se utvrđuju na osnovu procijenjenog korisnog vijeka upotrebe sredstava.

Amortizacija se obračunava počevši od narednog mjeseca za novonabavljene nekretnine, postrojenja i opremu, odnosno obračunom na vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme, utvrđenu krajem prethodne godine, za ostale nekretnine i opremu.

Stope amortizacije koje su u primjeni su:

<i>Grupa osnovnih sredstava</i>	<i>Stopa amortizacije</i>
	%
Nematerijalna ulaganja	20
Građevinski objekti	3,33
Vozila	15
Računarska oprema	30
Kancelarijski namještaj	15
Ostalo	15 - 30

U skladu sa članom 13. stav 6. Zakona o porezu na dobit pravnih lica (Sl. list CG br. 80/2004 i 40/2008) obračun amortizacije za poreske svrhe se razlikuje od obračuna amortizacije za računovodstvene svrhe. Amortizacija građevinskih objekata za poreske svrhe obračunava se primjenom proporcionalnog metoda, a za sva ostala osnovna sredstva primjenom degresivnog metoda za cijelu godinu bez obzira na datum aktiviranja.

AGENCIJA ZA NADZOR OSIGURANJA, PODGORICA**Napomene uz finansijske izvještaje - nastavak****Obevrjeđenje vrijednosti imovine**

3.10. Agencija na dan bilansa stanja procjenjuje da li postoje bilo kakve indicije da je vrijednost nekog sredstva umanjena. U slučaju da postoje takve indicije, procjenjuje se nadoknativa vrijedost imovine za takvo sredstvo, kako bi se utvrdio iznos obevrjeđenja.

Gubitak zbog umanjnja vrijednosti se priznaje u visini iznosa za koji je knjigovodstvena vrijednost sredstva veća od njegove nadoknativne vrijednosti. Nadoknativa vrijednost je fer vrijednost umanjena za troškove prodaje ili upotrebna vrijednost, zavisno od toga koja je od te dvije vrijednosti veća.

Obevrjeđenje se priznaje kao rashod tekućeg perioda, osim kada se sredstvo vodi po revalorizovanoj vrijednosti, kada se umanjnje vrijednosti tretira kao smanjenje revalorizacione rezerve.

Ako se kasnije poništi obevrjeđenje, knjigovodstvena vrijednost sredstva se povećava do promijenjene procjene nadoknativnog iznosa, ali ne iznad knjigovodstvenog iznosa koji bi bio utvrđen da gubitak od umanjnja vrijednosti nije bio priznat u ranijim godinama.

Poništenje obevrjeđenja se prikazuje kao prihod tekućeg perioda, ukoliko sredstvo nije prikazano po revalorizovanoj vrijednosti, kada se poništenje obevrjeđenja tretira kao povećanje revalorizacione rezerve.

Dugoročni finansijski plasmani

3.11. Dugoročni finansijski plasmani koji se kotiraju na aktivnom tržištu vrednuju se po tržišnoj vrijednosti, a plasmani koji se ne kotiraju vrednuju se po amortizacionom trošku koristeći metod efektivne kamatne stope umanjen za umanjnje vrijednosti na osnovu procjene rukovodstva o njihovoj vjerovatnoj naplativosti.

AGENCIJA ZA NADZOR OSIGURANJA, PODGORICA**Napomene uz finansijske izvještaje - nastavak****Potraživanja iz poslovnih odnosa**

3.12. Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja iz poslovnih odnosa se inicijalno priznaju po fer vrijednosti.

Rezervisanje za umanjenje vrijednosti se iskazuje kada postoji objektivan dokaz da Agencija neće moći da naplati sve iznose koje potražuje na osnovu prvobitnih uslova potraživanja. Značajne finansijske teškoće kupca, vjerovatnoća da će kupac otići pod stečaj ili finansijsku reorganizaciju, propust ili kašnjenje u plaćanju, smatraju se indikatorima da je umanjena vrijednost potraživanja.

Knjigovodstvena vrijednost potraživanja iz poslovnih odnosa umanjuje se preko ispravke vrijednosti, a iznos umanjenja se priznaje u bilansu uspjeha u okviru ostalih rashoda. Naknadna naplata potraživanja koje je ranije bilo ispravljeno ili otpisano priznaje se u bilansu uspjeha u okviru ostalih prihoda.

Gotovinski ekvivalenti i gotovina

3.13. Gotovinski ekvivalenti i gotovina obuhvataju gotovinu u blagajni, depozite po viđenju kod poslovnih banaka i druga kratkoročna visoko likvidna ulaganja sa prvobitnim rokom dospijeca do tri mjeseca.

Obaveze prema dobavljačima

3.14. Obaveze prema dobavljačima se prikazuju po fakturnoj vrijednosti.

Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

3.15. Rezervisanja se priznaju kada Agencija ima zakonsku ili ugovorenu obavezu koja je rezultat prošlih događaja i kada je vjerovatno da će doći do odliva sredstava kako bi se izmirila obaveza i kada se iznos ovih obaveza može pouzdano procijeniti.

Agencija procjenjuje mogući nepovoljni razvoj događaja kao rezultat zbivanja u prošlosti i ukoliko je vjerovatnoća da će sudski spor biti izgubljen, Agencija vrši rezervisanje kojim se u cjelosti obezbjeđuje iznos potencijalne obaveze po osnovu negativnog razrješenja sudskog spora.

Potencijalne obaveze i potencijalna sredstva se ne priznaju u finansijskim izvještajima.

AGENCIJA ZA NADZOR OSIGURANJA, PODGORICA

Napomene uz finansijske izvještaje - nastavak

Pravična (fer) vrijednost

3.16. Poslovna politika Agencije je da objelodani informacije o pravičnoj vrijednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije, kada se pravična vrijednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti. Ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nijesu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrijednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta.

Rukovodstvo Agencije vrši procjenu rizika i u slučajevima kada se ocijeni da vrijednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana, vrši ispravku vrijednosti. Po mišljenju rukovodstva Agencije, iznosi u ovim finansijskim izvještajima odražavaju vrijednost koja je u datim okolnostima najvjerodostojnija i najkorisnija za potrebe izvještavanja.

Ostali poslovni prihodi

4. Ove prihode čine:

	2013.	2012.
	EUR 000	EUR 000
Prihodi od naknada za kontrolu osiguravaj. društava	662.528	641.496
Prihodi od ostalih naknada	31.243	36.950
Prihodi od refundacija	-	24.145
	693.771	702.591

Troškovi materijala

5. Pregled ovih troškova dat je u sledećoj tabeli:

	2013.	2012.
	EUR 000	EUR 000
Troškovi goriva i energije	(5.576)	(5.423)
Troškovi kancelarijskog i pomoćnog materijala	(10.776)	(9.518)
	(16.352)	(14.941)

AGENCIJA ZA NADZOR OSIGURANJA, PODGORICA

Napomene uz finansijske izvještaje - nastavak

Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi

6. Pregled zarada je sledeći:

	2013.	2012.
	EUR 000	EUR 000
Troškovi neto zarada i naknada zarada	(193.152)	(149.839)
Troškovi poreza i doprinosa	(148.501)	(119.136)
Troškovi Savjeta Agencije	(6.924)	(23.850)
Troškovi privremenih i povremenih poslova	(33.647)	(23.406)
Troškovi dnevnica	(19.578)	(27.256)
Troškovi smještaja i prevoza na službenom putu	(55.371)	(52.260)
Ostali lični rashodi	(1.500)	-
	(458.673)	(395.747)

Ostali poslovni rashodi

7. Ostali poslovni rashodi se sastoje iz:

	2013.	2012.
	EUR 000	EUR 000
Troškova konsultantskih usluga	(21.309)	(74.393)
Troškova zakupa	-	(12.179)
Troškova članarina	(18.460)	(12.848)
Troškova seminara, konferencija i edukacije	(13.119)	(35.783)
Troškova PTT usluga	(13.987)	(11.270)
Troškova održavanja čistoće	(4.997)	(6.270)
Troškova održavanja osnovnih sredstava	(9.685)	(9.478)
Troškova osiguranja	(1.325)	(4.578)
Troškova reprezentacije	(13.590)	(15.203)
Troškova platnog prometa	(2.056)	(3.359)
Troškova pomoći	-	(3.200)
Troškova prevođenja	(431)	(5.595)
Ostalih troškova poslovanja	(27.934)	(23.615)
	(126.893)	(217.771)

AGENCIJA ZA NADZOR OSIGURANJA, PODGORICA

Napomene uz finansijske izvještaje - nastavak

Amortizacija

8. Ukupni troškovi amortizacije za 2013. godinu u iznosu od 47.945 EUR-a (2012. godine 45.209 EUR-a) sadrže amortizaciju nematerijalnih ulaganja u iznosu od 794 EUR-a i nekretnina, postrojenja i oprema u iznosu od 47.151 EUR-o i obračunati su u skladu sa napomenom 3.9.

Ostali rashodi

9. Ostali rashodi se sastoje iz:

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
	EUR 000	EUR 000
Troškova otpisa	(779)	(1.059)
Troškova ranijih godina	-	(2.078)
	<u>(779)</u>	<u>(3.137)</u>

Potraživanja

10. Potraživanja u iznosu od 7.654 EUR-a čine: potraživanja od kupaca u iznosu od 5.898 EUR-a, potraživanje za kamatu - 1.668 EUR-a i potraživanja za više plaćen porez i priz - 88 EUR-a.

Gotovinski ekvivalenti i gotovina

11. Gotovinske ekvivalente i gotovinu sačinjavaju:

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
	EUR 000	EUR 000
Žiro račun	335.188	264.837
Devizni račun	2.231	720
Blagajna	1.041	1.984
	<u>338.460</u>	<u>267.541</u>

AGENCIJA ZA NADZOR OSIGURANJA, PODGORICA

Napomene uz finansijske izvještaje - nastavak

Agencija poslovanje obavlja preko "Societe generale banke" ad, Podgorica, "Prve banke CG" ad, Podgorica i "NLB Montenegrobanke" ad, Podgorica.

Nekretnine, postrojenja i oprema

12. Nekretnine, postrojenja i oprema su prikazana kako slijedi:

	Građevin. objekti	Vozila	Ostala oprema	Ukupno
	EUR 000	EUR 000	EUR 000	EUR 000
Nabavna vrijednost				
Stanje 01.01.2013. godine	989.880	40.711	62.822	1.093.413
Povećanje - nabavke	-	-	4.853	4.853
Stanje 31.12.2013. godine	989.880	40.711	67.675	1.098.266
Ispravka vrijednosti				
Stanje 01.01.2013. godine	16.482	9.285	32.099	57.866
Obračunata amortizacija (Napomena 8)	32.963	6.107	8.081	47.151
Stanje 31.12.2013. godine	49.445	15.392	40.180	105.017
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2013. godine	940.435	25.319	27.495	993.249
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2012. godine	973.398	31.426	30.723	1.035.547

Obaveze iz poslovanja

13. Obaveze iz poslovanja u iznosu od 7.102 EUR-a (2013. godine 9.268 EUR-a) čine obaveze prema dobavljačima u iznosu od 7.092 EUR-a i obaveza za platni promet - 9 EUR-a.

Obaveze prema dobavljačima čine obaveze prema: "Telemontu", Podgorica u iznosu od 4.045 EUR-a, "Telekomu", Podgorica - 1.150 EUR-a i ostalim dobavljačima u iznosu od 1.897 EUR-a.

AGENCIJA ZA NADZOR OSIGURANJA, PODGORICA**Napomene uz finansijske izvještaje - nastavak****Dobit**

14. Poslovnu 2013. godinu Agencija je završila sa dobitkom u iznosu od 46.509 EUR-a (2012. godine 32.486 EUR-a). Neraspoređena dobit iznosi 1.340.579 EUR-a.

Sudski sporovi

15. Protiv Agencije, "MAGNAT osiguranje" ad, Podgorica vodi sudski spor za naknadu štete pričinjene oduzimanjem dozvole za rad. Vrijednost spora je preko 50.000 EUR-a. Spor je trenutno u prekidu, do pravosnažnosti odluke o oduzimanju dozvole za rad.

Presudom Upravnog suda U.br. 566/13 od 23.10.2013. godine, poništeno je Rješenje Agencije broj 03-286/8-12 od 16.05.2012. godine kojom je odbijen zahtjev za izdavanje dozvole za obavljanje poslova obaveznog osiguranja u saobraćaju i oduzeta dozvola za obavljanje poslova obaveznog osiguranja u saobraćaju br. 02-4682/6 izdata od strane Ministarstva finansija Vlade CG 06.10.2006. godine.

U ponovljenom postupku Savjet Agencije je 27.12.2013. godine donio Zaključak br. 03-1244/5-13 kojim se odbija kao neosnovan zahtjev "MAGNAT osiguranja" ad, Podgorica za izuzeće svih odgovornih lica Agencije koja su do sada učestvovala u ovom upravnom postupku.

Do okončanja spora, nijesmo u mogućnosti da utvrdimo eventualne efekte na finansijske izvještaje Agencije.